
369
G
29

Copye,

TOL-ROLLE

In den

ORIZOND,

Voor d' Onderdanen der Geunieerde Nederlandsche Provincien.

t'AMSTERDAM,

By HENDRIK HARMENSZ en JACOBUS ROBYN, Boekverkopers op 't Water, regt over de Nieuwe-brug, inde Delfsche Bybel, 1693.

Coppe.

TOL-ROLLE

In den

ORIZOND.

Visch en andere Vetten, oock gesoute Waren.

Een last Smeer of Boter.
Een last of acht amen Honigh. } een Rijcksd. een Oort.
Ses Schip-pond Speck. drie rijcks Oort.
Ses Schip-pond Kaes. een halve Rijckd.
Een last Koepen vet / of Koken-kost.
Een last ofte acht Oxhoofden Traen. } drie Rijcks Oort.
Een Last Spaens Zout.
Een Last Frans Zout. } een halve Rijksd.
Een Last Vleesch. drie rijcks Oort.
Een Last Haringh. een halve rijksd.
Een Last Dorsen of Cabeljau.
Een Last of 2000 gedrooghde Botten of Schollen. } een rijcks Oort.
Een Last Root-schar of Stockvis.
Een Last Sporder.
Een Last Ael of ses vaten
1000 Gedrooghde Visch / gesouten Visch of Abberdaen. } twee en een half rijcx Oort.
Een Last Steur of ses vaten. een Rijcksd. een Oort.
Een Last Salm. een Rijcksd. een Oort.
Een Last Kaf. drie Rijcks Oort.
Acht Lasten stroo-Bockingh of geroockten Haringh / 20 stroo op 't Last. een halve Rijksd.
Ses schip-pont Talck.
Een Last of 12 Tonnen Lunenburger Zout. } drie rijcks Oort.

Koorn.

Een Laſt Tarwe.	een rijcksd.
Een Laſt Rogge.	een halve rijcksd.
Een Laſt Gerſte.	een halve Rijcksd.
Een Laſt Meel.	
Een Laſt Mout.	een en een halve rijcks Oort.
Een Laſt Haver.	
Een Laſt Erweten.	een rijcks Oort,
Een Laſt Haver-gort.	
Een Laſt Roggen-broot.	
Eed Laſt Tarwen Beſchuyt.	een en een half rijcx oort.
Een Laſt Boeckweyt.	een rijcks Oort.
Een Laſt Boeckweyte Gort.	een en een half rijks Oort.
Een Laſt Geerſt.	twee en een half rijcks Oort.
Een Laſt Nooten.	een rijcks Oort.
Een Laſt Appelen.	een halve rijcks Oort.
Een Laſt Moſtertſaet	twee en een halve rijcks Oort.
Een Laſt Wal-nooten / 36 Boſſuwen of 18 Tonnen	een rijks Oort.

Alderhande Waren.

Een Schip-Pont Was.	drie rijcks Oort
Ses ſchippont Harpuys.	twee en een halve rijcks oort.
Een ſchippont Dons Veeren.	
6 ſchippont gemeene Veeren.	drie rijks oort,
Vier ſchippont fijne Wolle.	
Ses ſchippont groove Wolle.	twee en een halve rijks oort.
Een vat of dartigh doſijn Caerden.	een en een halve rijks oort.
Een vat Vilt-hoeden	een rijks oort.
Agt ſchip Pont Vlokkeren of ſcheer-Wolle.	drie rijks oort.
Een ſak Boom-Wol wegende 200 pont.	
Een Laſt of 12 ſchippont Pot-aſch.	een rijksd.
Een Laſt Weed-aſſche.	een rijks oort.
Een Laſt grove Brant-teer of Pek.	een en een halve rijks oort.
Een Laſt kleyne Teer of Pek.	9 Lubſe ſchellingh.
Agt korven of kiſten Frans / Heſſiſch of Dantziker Glas.	twee en een halve rijks oort.
Dertigh ſchok Vleſſen.	twee en een halve rijks oort.
Duyſent Voet-ſteenen.	
Een Vat of twee pijpen met Vleſſen.	een rijks oort.
6 Schip-Pont Hop.	drie rijks oort.

Vlas

Vlas ende Hennip.

Een Last of ses Schippont Vlas of Hennip. — een Rÿcksd.
Vier Schippont Heyligh of Matte Vlas. — een Rÿksd.

Een Schippont gehekelt Vlas.
6 Schippont Cabel-garen / Cabel-tou / Cabel-tros en Takel.
Een Schippont gesponnen Werk-garen.
Vier schippont Vlassen Garen.
Thien schippont Vlassen / of Hennippe-werk.
Een Last Vlas-saet.
Een Last Raep-saet.
} drie Rÿcks oort.

Een last Hennip-zaet. — een en een halve Rÿcks-Oort.
Een last Canary-zaet. — een halve Rÿcks-oort.

Kooper, Tin, Loot en Yser.

Een schippont Kooper.
Een schippont of korf met Tin.
Een korf met Geel Koper-werck.
Ses schippont of een voeder Loot.
Acht vaten met Blick.
Ses schippont staven Yser.
Een last ofte twaelef schippont Osmund Yser.
ses schippont Kogels.
Ses schippont Ysere Kachel-ovens.
Vier schippont Ysere Platen.
Acht schippont of Oxhoofden oudt Yser.
Ses schippont Gotelinghs Geschut.
ses Tonnen Hollandtsche Spÿckers.
ses Centenaer Stael.
Een korf of vat met stael-draet.
ses schippont Ysere Banden tot Wÿn-vaten.
ses Centenaer Lubse Spÿckers.
} een halve Rÿcxdaler.

Kryghs-Amonitien.

Hondert Zweert-klingen. — — een halve Rÿcksd.
Hondert Gevesten. — — acht Lubse schelling.
Vier hondert Spies-stocken. — — een halve Rÿcksd.
Vÿftigh slagh-zwaerden. — — een halve Rÿcksd.

100 Harnassen. ——— ——— een Rijksd.
50 Storm-hoeden ——— ——— een half rijcks Oort.
100 Helle-baerden. ——— ——— een halve Rijcksd.
100 Spies ysers ——— ——— een half rijcks Oort.
Een kist met 100 Musquetten.
Vier dosyn korte Roers. } een half rycks Oort.
15 Curassen.
Ses centenaer Salpeter ofte Krupt. drie rycks Oort.
Een last ofte 12 schip pont Swavel. een Ryckso.

Hout-Waren.

Een groote Scheeps-mast van 15 palm / en daer boven. ——— ——— een halve Rijcksd.
Een kleyne Mast of Spyer. ——— acht Lubse schelling.
25 Vlagge Stengen ofte Smal-spperen. twee en een halve rycks Oort.
Een groot hondert Klap ofte Pijp-Hout.
Een groot hondert vat hout. } een Rijcksd.
Het hondert Course Wagen-schotten. een en een halve Rijksd.
Een schock groot Eycken-plancken. een Rijcksd.
Een schock Pruysche Statijnse Deelen drie rijcks Oort.
1000 Latten. acht Lubse schelling
Thien groote Eycken-plancken.
Twintig Vuuren Balken. } twee en een half rijcks Oort.
Een last Kisten een en een half rijcks Oort.
Een nesten ofte 12 Cyprese-kisten. drie rijcks Oort.
Een korf geschilderde Kistjens. een en een half rijks Oort.
Een schock groote Riemen. een rijcks Oort.
Een schock Berck-houten ofte dubbelde Eycke-plancken. een Rijcksd.
Hondert van de Noorweeghse of Sweedsche Deelen. drie rijcks Oort.
Een schock smalle Riemen ——— acht Lubse schelling.
Veertigh schock Schoppen. ——— drie rijcks Oort.
twintigh schock Mouten.
Een groot hondert Pijpen-staven. } drie rijcks Oort.
40000 Scheep-nagels.
Dertigh Bondel Corck.
Twintigh schock Tallieuren.
2000 Hoep-stocken. } acht Lubse schelling.
25 Krom-houten ofte Knyen.
30 Swaert-posten. } drie rijcks Oort.
Hondert Boot-stevens. ——— een halve Rijcksd.
Veertigh stucken Bercken ofte Essen-boomen. drie rijcks Oort.
Duysent Pruysse Wagen-schotten. een Rijksd.

Wilt-waren.

Een timmer Maerter-vellen	—	twee en een halve rijcks Oort.
Hondert Bever-vellen.	—	een Rijksd.
Hondert Vosse-vellen.	—	drie rijks Oort.
Hondert Otter-vellen.	—	een en een halve Rijksd.

Twintigh Timmer Hermelynen.
Duysent Graw-werk.
Duysent Ucken ofte wilde Katte-vellen.
Sestien dosijn Romeyns-vellen.
2000 swarte Conijns-vellen.
4000 grauwe Conijns vellen.
Hondert Rijcksdalers aen Sabelen.
} drie rijks Oort.

Huyden en Vellen.

Vier deckers Elants-huyden.
Vier deckers Harte-huyden.
Twintigh deckers Bocks-vellen.
Dertigh deckers Kalfs-vellen.
Duysent groote Schaeps-vellen.
Twee duysent Lammers-vellen.
Vier duysent Jonge Bocks-vellen.
Duysent Geyte-vellen.
Duysent witte Leeren.
Thien decker Seems-leer.
Ses decker Spaens-leer.
Twintigh decker Besaen-leer.
Tien decker Russe-vellen / of rot last.
Ses decker gesouten of bereyde Huyden.
Tien decker drooge Huyden.
Duysent Paer Rutsche Hantschoenen.
Vier hondert pont Sool-leer.
Acht hondert pont Af-val.
Vier decker Ossen-huyden of Juchten.
} drie rijcks Oort.

Fluweel, Zijd-waren, en Lakenen.

Twee stucken Brokade.
Vier stucken fijn Fluweel.
Acht stucken Engels of Inlands-Laken.
} drie Rijks-oort.

Acht stucken dubbelde Zayen.
Acht stucken half Fluweel.
Acht stucken Satyn.
Acht stucken zijde Bourat.
Acht stucken Taffetas.
Acht stucken Caffa.
Zestien stucken Engels dosyn Laken vier loot
of Inlants grof Laken.
Twaelf stucken Baey.

} drie Rijks-Oort.

Thien stucken blaeu gemenght Ras.
Een pack of sestien stucken Schots grof Amsterdams / Vlaems / of Frans Laken.
Twaelf stucken dubbelt Turkx Maghayer of Grofgreyn.
24 stucken Osenbrugger Carsayen / Grofgreynen / enckelde Zayen / Maghayer / Trijp / Bombasijnen / Fustynen / ende Tiretheyn.
Een Vat Cramerye.
Twaelf pont zijde Franglen / Passementen ende Koorden.
Zestien pont Flock-Franglen.
Vier dosyn Engelsche / Spaensche / ofte Neurenburger Bedde-gewaet of Deeckens.
Vier dosyn Paerde-deeckens.
Dertigh dosijn Lakense Lijsten / ofte Zelfkanten.
Hondert paer fijne Karsaye Kousen.
Dertigh dosyn grooven Lakense Kousen.
Zestigh dosyn wolle Kousen.
Hondert Schotse wolle Hembt-rocken.
Een pack ofte vat hondert Rijkxd. waerdigh.
Twalef paer Zijde kousen.
Vijftigh paer gebreyde Kousen.
Ses pont goude ofte silvere Passementen.
Hondert pont rouwe Zijde ongeverst of ongearbeyt.

} twee en een half Rijcx-Oort.

Lindewaet.

Een vat Hollants Lindewaet.
Twaelf stucken Hollants of Slesies Lindewaet.

} twee en een halve rijkx oort.

Hondert Dreyl-doecken.
Acht stucken Camericx doeck.

}

Acht stucken of rolle dubbel breette Frans
of Dansiker Boldavid / of Canisas.
Twintigh stucken enkelt Melvings Boldavit / of Canefas.
Veertigh stucken Haer-doek.
Twintigh stucken Linnen.
Twintig stucke Pomers Linnen of diergelijck.
Twalef stucken Amme-laeken of Damast.
Twintig stucken Drepling.
Dertigh stucken Statijns Linnen,
Veertig stucken Crakous Linnen / ofte
Bolcraen.
Acht stucken swart Werk-garens Linnen.
Duysent ellen Plets of pleding.
Acht stucken fijn Bedt-teeckten.
Vijftigh stucken grove Bedt-teeckten,
Acht balen Papier.
Vijftig pont Naep-garen.
Sestien stucken Cattoen-doek.

twee en een half Rijcx-oort.

Kruyt en Speceryen.

Een bale of drie hondert pont Peper.
Drie hondert pont Gember.
Hondert en vijftigh pont gekonfijte Gember.
Hondert pont Nagelen/ Caneel/ Note-muscaten/
Muscate-bloemen / Folie en Indigo.
Acht pont Saffraen.
Een last Rosijnen of Vijgen van 36 Corven / of
sestien hondert pont.
Een vat lange Rosijnen van vier hondert pont.
Vier hondert pont Amandelen.
Acht hondert pont Rijs.
Acht hondert pont Baekelaer.
Vier hondert pont Toe-bak.
Vier hondert pont Spaensche Zeep.
Vier balen witte Zeep.
Een last Zeep.
Vier hondert pont Maniget.

drie Rijcks-oort.

Een vat ofte bael Gal-nooten van vier hondert pont. ——— ——— een en een halve Rijck-oort.

Vier balen Corenten ofte acht hondert pont.
Vier hondert pont Dapen of Dadels.
} drie Rijcxoort.

Twee pijpen Pruymen / Lamoenen / Cappers / of Olyven.
Sestien hondert pont Pruymen.
Vier hondert pont Broodt-Suycker.
} drie Rijks-oort.

Vier hondert pont Candy-suyker of Confijt. — een en een halve Rijxd.

Een Pijp Syroop.
Vier balen of vier hondert Pont Annijs of Comijn:
Een vat ofte kist Poeyer-Suyker van vier hondert pont.
} drie Rijks-oort.

Een dubbelde bael Cinober van drie hondert pont. —— —— een en een halve Rijksd.

Ses balen verwe Pastel / Almagro ofte Crab / van acht hondert pont.
Sestien hondert pont Smak.
} drie Rijks-oort.

Vier schip pont root ofte verwe van Dantsik.
Ses schip-pont of achtien hondert pont Galmey.
Hondert pont Conchenillie.
Ses hondert pont Calmus.
} drie Rijks oort.

Een last root of verwe uyt Sweden. —— een Rijksd.

Een Vat Weyde ofte drie schip-pont. een en een halve Rijks-oort.

Ses Schippont Vitriol of Koper-root.
Ses schippont Potloot of Gleyde.
Drie schippont Alluyn.
Ses Schippont Coper water.
Dertig pont Root-steen / of verarbeyden Barnsteen.
Vier schippont gevijlden Barn-steen.
Drie schippont Spits-glas.
Vier honder pont Pok-hout.
Vier hondert pont Caltme of Soet-hout.
Acht hondert pont Gomme of Gallas.
Vier schippont Ingesker / ofte Verf-kruyt.
} drie Rijcksoort.

Drie hondert pont Stijffel / of een vat van drie hondert pont. —— acht Lubse schelling.

Duysent pont Paradijs Koorn.
Duysent pont Brasilien Hout.
Twintigh stucken goudt Peel.
} twee en een half Rijksoort.

Drie hondert pont Lijm —— een en een half Rijkx oort.

Een vat Lissebonsche Olye. —— drie Rijcks oort.

Een

Een laſt of acht Amen Kennip of
Raep olie.
Een laſt of acht amen Lijn-olye. — drie Rijks oort.
Vijftigh pont Quik-ſilver.
Een Orhooft Succade.
Acht hondert pont Ungerſche Bloemen
Een Orhooft oft twee hondert pont
Wierook. — een en een half Rijkx oort.
Ses ſchippont Harpuys ofte Tarpentyn. — drie Rijcks oort.

Van alderhande Wynen van wat ſoorten die oock zyn, ende hier onder niet geſpecificeert zynde, ſal den dartighſten Penningh genomen werden.

Een Orhooft Spaenſche Brande-
wijn.
Een aem Rynſche Brandewijn. — een halve Rijcksd.
Een Orhooft Franſche Brandewijn.
Een pijp Wijn-Azyn.
Een laſt Mee. — een en een halve Rijcksd.
Acht Orhoofden Engels Bier of
Bier-Azyn.
ſes vaten Mom of Jopen-bier. — drie Rijcks oort.
ſes vaten Luybs bier. — een en een halve Rijcks-oort.
Een laſt Roſtocker / Wiſmars / of Strael-
ſonts Bier. — een en een halve Rijcks-oort.
Vier kiſten Veneerſche Drinck-
glaſen.
Een korf met Kroeſen en Kannen. — drie Rijcks-oort.
Vier hondert Pont Olyphants-tanden.
Veertigh Vleſch-kelders.

Ende

Ende sullen alle Ladingen die in de voorgaende Lyste niet gespecificeert zijn, gerekent worden voor Koopmans gebruyck, ende als het van ouds hier t'allen tijden is geobserveert geweest. Datum Christianopel den 13 Augusty, Anno 1645.

Onderteeckent

Corfits Ulefelt.

Christiaen Thomas.

Christoffer Vreu.

Jorge Seyfelt. Christoffersz.

Jacob de Wit.

Gerart Schaep.

Albert Sonck.

Joachim Andree.

Ende Bezegelt met hunne respective Cachetten, in Roden Wassche, gesloten in houte Doosjens, ende uyt hangende aan twee Zijde Koorden van verscheyden coleuren.

Coll.

ORDONNANTIE
Ende
INSTRUCTIE,

Vande Staten van Holland ende West-Vriesland, beroerende het stuck van de Pilotage en aenkleven van dien, waer na alle aengenomen Loots-luyden op Huys-duynen, Helder, Petten, Calansoogh, Texel en andere Plaetsen daer omtrent haer sullen hebben te reguleren.

De Staten van Holland en West-Vriesland: Verstaen hebbende de menigvuldige disordres en excessen naest eenige jaren herwaerts in 't stuk van de Pilotage gepleegt / en nodig bevindende daer in te doen voorsien / hebben gecommitteert en geauthoriseert de Heeren Mr. Nicolaes Opmeer, Oud Burgermeester en Raed der Stad Amsterd. Mr. Willem Crap, Raed en President Schepen der Stad Hoorn / Mr. Florentius Florisz. Oud Burgermeester en Raed der Stad Enckhuysen / en Johan de Zee, Dijckgraef van Medenblicq / en de vier Noorder Coggen / om tot Huysduynen / Helder / Petten / Calans oog / Texel en andere Plaetsen daer omtrent / op het stuk van de voorsz. Pilotage en aenkleven van dien behoorlijke ordre te stellen / mitsgaders geordonneert / als sy ordonneeren by desen / de Poincten en Articulen hier na volgende / om by allen en een yegelijck die sulks mag aengaen / nagekomen en achtervolght te worden.

I.

Eerstelijk sal hem niemand / 't zy van Huysduynen / Helder / Petten / Calansoogh / Texel of andere Plaetsen daer omtrent van nu voortaen in eenige Schepen mogen begeven / om de selve binnen de Zee-gaten deser Landen aen de Zuyder-zee streckende / te brengen / ten zy dat hy daer toe alvooren na examinatie by de voorsz. Comissarissen sal zijn geadmitteert / sijnen naem hebbe laten aenteykenen / en een Lootsmans Teyken en Numero van dien door de Officieren hier toe specialijck doen maken / sal hebben ontfangen / mitsgaders by Eede sal hebben belooft / de jegenwoordige Ordonnantie en Instructie / soo veel hem aengaet / na sijn vermogen te onderhouden.

II.

En sullen de voorsz. Commissarissen niemand tot het Lootsmanschap admittere of promoveren dan kloecke Mans-persoonen boven de 25 / en

onder

onder de 6 jaren oud zijnde / dewelcke ook de Zeegaten den tijdt van 4 achter een volgende jaren ten minſten ſullen hebben gebruyckt / ende die daer beneffens kenniſſe hebben van de Texelſtroom op te zeylen.

III.

Sullen mede de Stuurlieden van de Gallioten of Loots boten / tot vermijdinge van alle onluſten en oneenigheden / een van de geadmitteerde Lootſlieden / welke ſy voor de bequaemſte ſullen houden / mogen overſetten of te laten overgaen in het Schip 't welck ſal dienen ingebracht / ſonder dat de andere haer tegen t ſelve ſullen mogen onderwinden / op pœne van ſes guldens / ten zy de Schipper een ander uyt de Lootsſchuyt begeert.

IV.

Welcke geadmitteerde Lootſluyden tot een tijken van hare admiſſie het Lootsmans teyken voren geroert / ſullen moeten dragen / ende het ſelve aen den Officier van de Plaets haerder reſidentie reſtitueren / ſo wanneer ſy op Ooſten / Weſten of eenige andere Plaetſen willen varen / op pœne van 30 guldens / binnen driemael 24 uuren te verbeuren by den genen die daer in gebreeckelijk bevonden ſal worden / en ſullen de ſelve Lootſluyden / weder t'huys gekomen zijnde / niet vermogen te lootſen / voor dat zy het voorſz. Teyken wederom ſullen hebben ontfangen / op pœne van 24 guldens / doch ſullen hier van exempt zijn de Lootſluyden die met de Kruyſſers of Oorlogſchepen in Zee gaen / als mede die ten Haring of Verſchen varen / ook die geſonden werden om de Ooſt ende Weſt Indiſche Schepen te ſoecken en by Bewinthebberen van de Ooſt en Weſt Indiſche Compagnie daer toe ſpecialijk werden aengenomen / mits dat ſy ſullen gehouden weſen eerſe uytvaren / een Acte daer van te vertonen aen den Officier tot Huysduynen of op Texel / en anders gene gelijk mede de Weduwe of Erfgenamen van de overleden Lootſluyden 't voorſz Teyken ſullen moeten reſtitueren / op pœne van 6 guldens / waer van de Officieren van Huysduynen en Texel gelaſt werden pertinent boek te houden / die van yder Loots genieten ſullen 10 ſtuyvers / alſoo geen Lootſluyden voortaen ſullen mogen weſen / 't zy op Huysduinen / de Helder / Texel / Petten / Calans-oog of daer omtrent / die eenige Schepen ſullen vermogen binnen de Gaten te brengen / ſonder alvooren wel ge-examineert te zijn / by de Overluyden van Huysduynen of Texel / en aen de voorſz. Officieren behoorlijken Eede gedaen te hebben / die daer toe geſtelt zijn by de Commiſſariſſen / tot voorkominge van eenigh ongeluk aen Schip en Goet / Lyf en Leven / op pœne van 24 guldens als boven.

V.

En ſullen de gecommitteerde Lootſluyden haar Lootsmans Teyken niet vermogen te verſetten / veralinieren of te verdrincken / op pœne als in 't derde Art. van de gemelde Ordonnantie is geſtatueert.

Des

V I.

Des ſullen geen andere Lootſluyden als de gene die in manieren als voren aengenomen en be-edigt zijn / mitſgaders het voorgen: Teycken ontfangen hebben / in of uyt de voorſz. Zeegaten eenige Schepen mogen lootſen ofte brengen / welk Teyken met de Ordonnantie de geadmitteerde Lootſluyden ook aen de Schippers gehouden zijn te verthoonen / eer ſyluyden eenige Schepen in of uyt de voorſz. Zeegaten lootſen en brengen / op pœne van 24 guldens / ſo dikwils ſy ter contrarie gedaen ſullen hebben ; en ſoo wanneer aen andere eenige overtredinge deſes bekent is / en ſy het den Officier niet en openbaren / die zullen van gelijcken hooft voor hooft elck vier en twintigh gulden verbeuren / welcke voorſz. boeten den Officier aen den Stierman van 't Galjoot ſo dickwils ſal verhalen als by yemand die met hem gevaren heeft / eenige overtredinge gepleegt of verzwegen ſal weſen / die ook daer en boven het ontfangen Loots-gelt / in cas van contraventie / ſal doen reſtitueren ; als mede ſal den Officier uyt de boeten die door ſijn devoir / of door ſijn Gecommitteerde gevordert wort / genieten een derdepart / en d'andere twee derdeparten ſullen weſen voor ziecke en behoeftige Zee-varende Luyden / als mede Gevangenen of anderſints / 't welk ſal ſtaen tot de diſpoſitie van de reſpective Officieren / en beneffens haer van jaer tot jaer een regerende Burgermeeſter en een van de Overluyden / die hier toe by deſen werden geauthoriſeert om den ontfang en diſtributie van deſe penningen te hebben / en ſullen de Overtreders haer boeten datelijk ſonder eenige Rechts vorderinge in handen van de Geauthoriſeerde voorſz. moeten betalen / op pœne dat de onwillige dubbelde boeten verbeuren ſullen / waer toe alle de Lootſluyden gehouden zijn de gebrekige te openbaren / of by faute van dien gelijcke boete mede te betalen.

V I I.

De Lootſluyden ſullen ſchuldigh weſen de Schepen ordinarie te brengen over het Vlaeck / maer indien de Schippers verder verſoecken gebracht te worden / ſullen de Lootſluyden 't ſelve niet mogen weygeren / maer niet te min boven het geſtelde Lootsmans gelt van de Schippers betaelt worden / te weten / indien ſy een / twee of drie dagen opzeylen / met de ſomme van 6 guld eens / uytgeſeyt dat van Schepen met Stuk-Goederen geladen / 9 guld. betaelt ſullen werden ; wel verſtaende dat alle Schepen buyten deſe Vereenigde Provincien toebehoren / in plaets van 6 gulden mede 9 gulden ſullen betalen / exempt de Oſſe-ſchepen / en ſoo de ſelve buytenlandſe Schepen met Stuck goederen geladen zijn / ſullen ſy betalen 13 guld. 10 ſtuyv. / en langer onderwege zijnde als 2 a 3 dagen / ſullen boven het geſtelde Lootsmans gelt noch met 2 gul. daegs werden

werden betaelt / boven haer ordinaris gelt / gelijk die van Vlielandt en der Schelling genieten / conform hare Ordonnantie Art 5. doch door Vorſt of Ys gang 't Schip drie dagen op een goede Reede vertuyt zijnde geweeſt / ſal het Lootsmans gelt verdient zijn / ten ware den Schipper den Lootsman tot twee guldens daegs als voorſz. wilde houden / en indien mochte gebeuren / alleen door faute vanden Schipper / dat den Lootsman 't Schip over 't Vlaeck gebracht hebbende / aldaer niet betaelt wiert / 't zy door dien den Schipper geen gelt by hem hadde / of anders / zulcks dat daer door de Lootsman genootſaeckt wort met het Schip te moeten opvaren / ſal daer voor de Schipper gehouden zijn den Lootsman te betalen / boven 't Lootsmansgelt noch 12 guld. / mits dat de Schipper als dan ſal vermogen den Lootsman te gebruycken tot de plaetſe van ſijn arrivement / en als het geſchiet door faute van dat den Lootsman niet uyt het Schip kan raken / door gebrek van Schuyten / ſal den Schipper als dan niet gehouden zijn meer als het Lootsmansgelt te betalen.

VIII.

Item ſullen de Lootſluyden behouden weſen een mijl buyten de gronden aen Boort te komen / en wie van haerlieden binnen de eerſte ton aen Boort komt / ſal de ſelve maer half gelt voor ſijn loon ontfangen.

IX.

Alle de Schepen en Smacken van Weſten / Ooſten / Levant / Barbaryen / Genua / de Eylanden van Canarien / Spaignen / Vrankrijk / Engeland / Moſcovien / Groenland, Denemarken / Sweden / Koningsbergen / Dantzich / Riga / Bergen / Dronten / Pileus / Hamburgh en andere plaetſen daer omtrent komende / en diep gaende 10 voeten / en daer boven / 't zy wat Natie deſelve zijn / zo wel Vreemde als Ingebooren / ook de Smacken met Kolen geladen / willende het Texel inkomen / zullen gehouden zijn de lootſluyden te gebruyken en betalen volgens de Ordonnantie / indien de zelve haer buyten de Tonnen aen boort komen en haren dienſt preſenteren; welverſtaende dat de Noortvaerders zullen betalen 1 guld. 4 ſtuyv. van de Voet / tot voor het nieuwe Diep / en over het Vlaek 1 guld. 14 ſtuyv van de Voet / en op de Koopvaerders Reede vry zijn. De Schepen komende van Normer / Dronthom / Romsdael geladen met Packen / Yſer / Traen en andere Stukgoederen / ſullen betalen zoo veel Huur-loon als de Ooſtervaerders / ſonder eenige exceptie / maer Smacken diepgaende 10 / minder of meerder voeten / komende uyt de Eyder / Jutland / Noorwegen / 't zy met Ballaſt of met Oſſen ſullen gehouden weſen te betalen 15 ſtuyvers van de Voet / in dien

dien de Lootsluyden buyten Gaets aen boort komen / en binnen op de Koopvaerders Reede gekomen zijnde / sullen sy uyt de Schepen mogen vertrecken / maer wat Lootsman eerder uyt de Schepen hen vervorderen sal te gaen verbeuren 12 guldens / te weten / 4 guld. voor den armen / en 8 guld. voor den Officier / doch so de Schippers de Lootsluyden begeeren te houden tot over het Vlack / sullen aen de Lootsluyden noch vijf stuyvers van de Voet / boven de 15 stuyvers moeten betalen / en by weygeringe sal den lootsman den Schipper tot de plaetse van sijn arrivement toe mogen vervolgen / om daer zijn betalinge (met de kosten daer om gedaen) te consequeren / voor welke kosten hy genieten sal 12 guld / een derdepart geladen met Stukgoederen / sullen betalen als Art. 24; alles wat met de Cornaet overgehijst / en met de hand over gegeven wort 't zy Traen / Yser / Packen / Sacken / Vaten / loot / sal voor Stukgoederen gerekent worden / exempt alle Houtwaren / die voor geen Stuckgoederen gerekent sullen werden.

X.

De lootsluyden sullen gehouden wesen eens ter maent de Gaten in en uyt te zeylen / de diepte van de zelve te peylen / mitsgaders op de Gaten goede acht te nemen / en naeuw reguard te hebben op de Tonnen en Kapen / of die ook verdreven / en of de Gronden ook verloopen zijn / het welke syluyden ook daer en boven sullen moeten doen soo menighmael het een storm gewaeyt sal hebben / en in cas van verloop of andere zwarigheden sulcks terstont aen de Heeren Commissarissen en Opsienders van dien bekent te maken / ten eynde daer in ten spoedighsten mochte werde voorsien.

XI.

En ingevalle het mochte komen te gebeuren ('t welck God verhoede) dat eenig lootsman een Schip by moetwil / ongeluck / sorgloosheyt of quade gissinge aen de Gront quame te zeylen / sal sodanige by Commissarissen / naer genomen kennisse / 't zy met suspensie / deportement / bannissement of zwaerder straffe aen den lijve / selfs ook met de doot gestraft werden; doch indien daer toe redenen van merckelijck ongeluk / subite verandering van Weder of Stroomen of andere excuse meriterende / mochten dienen of bygebracht werden / sal by Commissarissen sulks werden gemodereert / als na gelegentheyt bevonden sal werden te behoren; en werden by desen de respective Officieren gelast hun aengaende dusdanige excessen behoorlijk te informeeren / de informatien aen de Heeren Kommissarissen over te senden / en des nodig zijnde) de lootsluyden die de voorsz. excessen soude mogen hebben gepleegt / in versekering te doen nemen / ook vervolgens tegens de selve naer exigentie van saken te procederen.

Ende by aldien eenige questie of misverstant quam te rijsen tusschen de Schippers of Eygenaers van de gebergde Goederen en de lootsluyden / Schuytevoerders / Kaegluyden of Bergers / over het Bergloon van Schepen of Goederen die in Zee drijvende / reddeloos of beschadigt of ook uytgesonken Schepen / of gebergt of binnen gesleept werden / sullen soodanige questie moeten werden afgedaen by den Commissaris / so de Schepen ontlossen daer een Commissaris woont / of by goede Mannen die den voornoemde Commissaris ordonneeren sal / en sullen de voorschreve Commissaris of goede Mannen die de voorsz. questien afdoen / voor haar moeyten of Salaris trecken twee stuyv. van de gulde / te weten / een stuyver van de Eygenaers van 't gebergde Schip en Goet / en een stuyv. van de Bergers / ende sullen de schippers / Lootsluyden en Bergers / of de Eygenaers van de Schepen of gebergde Goederen voor den Commissaris of goede mannen moeten verschijnen / en 3 mael door een Notaris tot haren kosten gedagvaert zijnde / en niet comparerende / by default werden gecondemneert / sonder dat daer van eenig appel sal vallen / anders als aen onse Gecommitteerde Raden in West-Vriesland en den Noorderquartiere / die hier toe expresselijk werden gecommitteert waer na so wel de Schippers / Eygenaers / Lootsluyden en Bergers van de gebergde Goederen of Schip haer sullen moeten reguleeren / op pœne dat indien (buyten vermoeden) soodanige afmakinge of Accord by yemand anders mocht werden of wesen afgedaen / de voorn. Commissaris het recht van de voorn. 2 stuyv. te trecken volkomentlijk sal behouden / en de Overtreders van dien schuldig zijn sulks aen hem sonder eenig tegenspreken promt / paratelijk en sonder eenige Rechtspleginge te betalen / op een boete van 25 guldens daer en boven te verbeuren ten behoeve als Art. 6. / sulks alles mede aen de gebrekige en overtreders van dien met Parate executie als boven te verhalen; en ingevalle ter Plaetse daer de voorsz. Schepen losten / geen Commissaris soude mogen zijn / sullen de voorsz. questien werden getermineert by het Gerechte van de Plaets daer 't Schip of Goet t'huys behoort of komt te lossen / sonder dat de lootsluyden of Bergers sullen vermogen het schip / Wrak of Anker / Touw / of eenig ander goet of goederen by haer te behouden tot dat eenig accort gemackt zal wesen / maer sullen gehouden zijn op het spoedigste alle hulp en assistentie te bewijsen / op Pœne van 50 gulden boven de schade die daer sal komen te ontstaen / door dien het goet ter Plaetse daer het t'huys behoorde / niet en was gebracht; welverstaende dat by aldien 't schip hier te Lande niet t'huys en behoorde / en weder uyt wilde

gaen

gaen/dat sulks daer by de naestgezetenen Gerechte sal werden afgedaen en werden de Berger of Bergers geauthoriseert om een schip of schuyt te mogen huuren tot laste van den Eygenaer / om het geberghde Goet daer mede te zenden daer 't behoort / mitsgaders een Persoon daer by te stellen of zenden / om 't Bergloon te ontfangen / welke voor sijn Reys en Teerkosten boven het Bergloon zal genieten 2 guld. daegs, en sal voortaen niemand / 't zy met Galliot / Kaeg of Schuyt / eenigh Ancker of Touw vermogen op te vissen zonder consent van den schipper / stierman / of hare Gesubstitueerde / op Pœne van 100 guld. hooft voor hooft te verbeuren; gelijk ook niemand zich zal vervorderen eenige Boeyen of Boey reep van eenigh Ancker af te snijden / veel min te verduysteren / nochte eenig Anker te mogen ontstocken op de verbeurte van gelijke 100 guld. als boven van yder Boey of Boey-reep en Ankerstok / t'appliceeren als Art. 6 / en zullen de Bergers gehouden zijn datelijk het gebergde Anker en Touw aen 't Schip te brengen en in 't minnelijkste met die van het Schip te accorderen / is 't mogelijk / of zo niet / twee Mannen in haer Schuyt nemen om aen land op de naeste plaets dat geschil voor de voorn. Commissaris of zijn Gesubstitueerdens / en alwaer geen Commissaris woont / voor den Gerechte aldaer / of te handelen na gelegentheyt van saken.

XIII.

En op dat de voorsz. en volgende Pointen beter soude mogen werden onderhouden / zullen de voorsz. Commissaris of Commissarissen en Gerechte respective daer de Schepen / Wracken / Anckers / Touwen en andere Goederen t'huys behoren / vermogen de voorsz Eygenaers van de gebergde Goederen / Schippers / Piloten en Bergers voor haer te citeren / en bedwingen voor haer luyden te compareren / en ook de Vonnissen in de voorsz. zaken te wijsen / tegen de zelve ter executie te stellen / daer in de Officieren en Magistraten van die Plaetse respective daer onder de voorsz. Eygenaers van 't geberghde Schip of Goet woonen / en ook de Piloten en Bergers woonachtigh zijn / gehouden sullen zijn den Schipper of Eygenaer alle behoorlijke hulp en assistentie te bewijzen / zo zulkx aen haer by den Commissaris word versocht.

XIV.

En zullen niet te min de voorsz. Officieren gehouden wesen haar behoorlijck te informeeren en Procederen tegens alle Piloten en Bergers onder haer respective Jurisdictie woonende / die dese Ordonnantie souden mogen contraveniëren / en tot dien eynde vermogen dezelve Piloten en Bergers by Preventie voor de respective Gerechten van hare Plaetse te causeren / ter zake van de boeten / Pœnen en straffen die zy door de over-

overtredinge van deze Ordonnantie zouden mogen verbeurt of verdient hebben / als mede tegens de lootſluyden die uyt de Schepen vertrecken eer de Schepen in 't uytzeylen volkomentlijk in Zee zijn / onverminderd het recht der Commiſſariſſen of Commiſſariſſen by 't elfde Art. verleent.

XV.

En zo hem yemand zoude mogen bezwaert vinden / 't zy dat het Proces langer als 6 weken na de drie citatien komt te duuren / het zy by vonniſſe op de aenklachte van eenige der voorſz. Officieren gewezen / de zelve 't zy Officier / Piloot of Berger / zal daer van mogen Provoceren aen 't Collegie van de Gecommitteerde Raden van den Noorder quartiere / de welke in zulken gevalle tot afdoeninge van de zelve queſtien by Proviſie geauthoriſeert werden.

XVI.

Ballaſt Schepen en Boeyers uytvarende / zullen betalen tot 10 voeten toe / 8 ſtuyv de voet / 11 voeten 9 ſtuyv. / 12 voeten 10 ſtuyvers de voet; en meerder voeten / 12 ſt. de voet / en by weygeringe / zal den Schipper wederkomende / door den lootsman tot ſijn arrivement toe mogen vervolgt werden / om aldaer zijn voorſz. betalinge / met de koſten daerom gedaen te conſequeren / voor welke koſten hy noch genieten zal 12 guldens / waer van de Noord-Vaerders in 't uytzeylen ge-eximeert zijn; van de Schepen een derdepart ſtukgoederen in hebbende / en daer boven / zullen de lootſluyden genieten voor uytbrengen / als volgt.

Namentlijk van een Schip of Boeyer / diepgaende

Voeten		gl.	ſt.	Voeten		gl.	ſt.
7 a 8	——	6	0	14 en een half	——	18	0
8 en een half	——	6	10	15	——	20	0
9	——	7	0	15 en een half	——	22	10
9 en een half	——	7	10	16	——	25	0
10	——	8	0	16 en een half	——	27	10
10 en een half	——	9	0	17	——	30	0
11	——	10	0	17 en een half	——	35	0
11 en een half	——	11	0	18	——	40	0
12	——	12	0	18 en een half	——	44	0
12 en een half	——	13	0	19	——	48	0
13	——	14	0	19 en een half	——	53	0
13 en eeñ half	——	15	0	20	——	58	0
14	——	16	0				

En dieper / van yder voet 12 guldens / en halve voeten 6 guld. voor quartier voeten niet te rekenen.

XVII.

En ſal yder Lootsman by het Schip om uyt te lootſen moeten en ge-

hou=

houden zijn te blijven / zonder een ander te mogen aennemen voor en aleer het eerste sal wesen uyt gebracht / op een boete van 25 guld. / en suspensie voor den tijdt van 12 weken ; en zal ook daerom niemand van de Schuyteboerders of Lootsluyden als de Windt goet waeyt vermogen meer als een Schipper die hy uytzeylen zal / met zijn Schuyt aen boort te brengen / op de boete van 9 guldens / by de gene te verbeuren die het selve contrarieert ; dan zoo 't gebiel dat er eenige Schippers in de selve Schuyt quamen / sullen gehouden wesen elck een Lootsman mede te brengen / om haer Schepen uyt te zeylen / ten ware de Schippers verklaerden haar lootsluyden binnen scheepsboort te hebben / en oock met Namen en Toenamen de zelve lootsluyden wisten te noemen / op Pœne dat die contrarie doet (zo wel de schuytvoerders als lootsman) 't zy wetens of onwetens / door lichtvaerdigheydt / anders van elken schipper die hy zonder lootsman aen boort brengt / verbeuren sal 9 guld. / ook de schuyteboerder aen land komende / sal gehouden zijn den Officier de namen van de schippers die hy aen boort gebracht heeft / neffens de namen van de lootsluyden die in de schepen zijn / pertinentelijk op te geven / op de verbeurte van 18 guld. t'appliceren als Art. 6.

XVIII.

De lootsluyden sullen gehouden wesen terstondt na datse de Schepen aen boort sullen gekomen wesen / den Schipper of Stuurman af te vragen / hoe diep dat het Schip gaet / en den Schipper of Stuurman ook gehouden zijn daer op pertinente en oprechte verklaringe van 't diepgaen van 't Schip te doen / op Pœne van 16 guldens.

XIX.

En zullen de Lootsluyden van de inkomende Schippers het hier na gespecificeerde Lootsmansgelt ontfangen / na de Schepen diep gaen / de Oorlogschepen daer in mede begrepen / by heele en halve Voet talen te rekenen / 't welk de Schippers ook gehouden sullen wesen de lootsluyden te betalen / exemt de Noortvaerders als Art. 9.

XX.

Namentlijk / voor Somerloon / beginnende van den eersten April tot den eersten September / als wanneer het schip over het Vlaek zeylt / het Somer of Winterloon zijn begin zal nemen / en niet te rekenen na den dagh dat het ingekomen is.

Van yeder Schip of Smack / diepgaende

Voeten		gl.	st.	Voeten		gl.	st.
7/8/9 en 10	——	12	0	11 en een half	——	16	10
10 en een half	——	13	10	12	——	18	0
11	——	15	0	12 en een half	——	19	0

Voeten	gl.	st.	Voeten	gl.	st.
13	20	0	17	55	0
13 en een half	23	0	17 en een half	63	10
14	26	0	18	72	0
14 en een half	29	0	18 en een half	81	0
15	32	0	19	90	0
15 en een half	36	0	19 en een half	100	0
16	40	0	20	110	0
16 en een half	47	10			

XXI.

Voor Winter-loon / beginnende den eersten September tot den laetsten Maert daer aen volgende.

Van Schip ofte Smack diepgaende.

Voeten	gl.	st.	Voeten	gl.	st.
7/8/9 en 10	18	0	15 en een half	48	10
10 en een half	19	10	16	54	0
11	21	0	16 en een half	63	0
11 en een half	22	10	17	72	0
12	24	0	17 en een half	82	0
12 en een half	26	0	18	92	0
13	28	0	18 en een half	103	10
13 en een half	31	0	19	115	0
14	34	0	19 en een half	127	10
14 en een half	38	10	20	140	0
15	43	0			

XXII.

Des sullen de schepen / boven de 20 voet diep gaende / van yeder voet boven de 20 voeten / betalen 25 gulden; en sal de bovenstaende betalinge maer van geheele en halve voeten werden betaelt / sonder quartier voeten te mogen rekenen / op Pœne van 20 guldens.

XXIII.

Sullen mede de Oost Indische Retour schepen uyt Indien komende moeten betalen in Plaets van 2 guld. 6 gulden / waer voor de Loot sluyden gehouden sullen zijn twee wel ervaren en geatmitteerde Loot sluyden op yeder schip over te setten / zonder daer voor yets meer te mogen genieten / op Pœne als boven; maer soo meerder Loot sluyden versogt werden / sullen de selve oock gehouden zijn over te komen / yeder Lootsman (buyten de twee voornoemde) voor enckel loon: Ende sullen alle de selve gehouden zijn de schepen te blijven tot op Pampus / en dat voor het selve

selve loon alhier uytgedruckt; en in gevalle het mochte gebeuren / dat'er eenige Oost-Indische of andere Schepen voor het Land komende / een of twee lootsluyden met believen van den Schipper / Stierman of Commis in yeder Schip overgekomen waren / ende door contrarie Wind of stromen Texel voorby drijvende / soo op 't Vlie / Amelander Gat ofte andere Plaetsen mochten komen te vervallen / dat het Schip by andere Lootsluyden binnen gebracht wierde / zullen evenwel de eerste lootsman of lootsluyden voor haer moeyten en tijd versuym genieten de helft van 't geheele Lootsmans gelt; gelijk ook in gevalle de Schepen / voor het Vlie gekomen zijnde / na Texel of andere Plaetsen / door voorsz. intervallen quame te geraken / en also mede door andere Lootsluyden ingebraght te werden / de eerst over gekomene lootsluyden insgelijcks de helft ontfangen sullen van de somme in de Ordonnantie gespecificeert / en zullen de laetste Lootsluyden die 't Schip sullen binnen brengen / ontfangen en genieten het volle Lootsmans gelt / in maniere en also gelijck of de eerste Lootsluyden in 't Schip niet geweest en waren; doch of eenige Oost-Indische Schepen in Zee geloopen waren en door contrarie wind of ander ongeval weder genootsaeckt wierden binnen te komen / sal van de selve over Lootsmans-gelt niet meer ontfangen werden als van andere particuliere Schepen / in conformite van dese Ordonnantie betaelt moeten werden.

XXIV.

Alle Schepen uyt Levante / Barbarye / de Eylanden van Canarien / Spaigne / Vranckrijk / Engeland / Moscovien / en alle Plaetsen / als Art. 9; Welverstaende dat alle Schepen uyt dese Quartieren komende en een derdendeel stuk-Goederen geladen hebbende of meer / sullen voor stuck-Goederen gerekent werden / en betalen in plaets van twee / drie guldens / mits dat de reste met Sout / Kierk en diergelijke slechte Waren geladen zijn / wat Schepen beneden een derdepart stuck Goederen zijn / sullen betalen volgens de voorgaende Voettalen / in de Ordonnantie begrepen.

XXV.

En alle de Schepen uyt Guinea komende / sullen betalen van

Voeten		gl.	st.				
8	——	20	0	11 en een half	——	34	0
8 en een half	——	21	10	12	——	36	0
9	——	23	0	12 en een half	——	39	0
9 en een half	——	25	0	13	——	42	0
10	——	27	0	13 en een half	——	46	10
10 en een half	——	29	10	14	——	51	0
11	——	32	0	14 en een half	——	58	0
				15	——	65	0

Voeten		gl.	st.	Voeten		gl.	st.
15 en een half	——	73	0	18	——	138	0
16	——	81	0	18 en een half	——	155	0
16 en een half	——	94	10	19	——	172	0
17	——	108	0	19 en een half	——	191	0
17 en een half	——	123	0	20	——	210	0

Zijnde dit de volgende de lijste als stuk Goederen na Winter loon alhier gestelt / doch sullen de Schepen uyt West Indien / Brazil / of van de Kusten daer omtrent komende / half geladen met stuck Goederen / betalen als de Guinees vaerders / maer die met Zout uyt West Indien of uyt de Straet komen / sullen alleen betalen als andere Zout schepen / volgens dese Ordonnantie.

XXVI.

Welverstaende dat de Lootsluyden van de Schepen welcke zijn in een grooten storm of ouweder / item Ancker / Mast / Touw of Koerloos / sullen ingebracht hebben / boven het ordinaris salaris noch so veel meer sullen genieten als by den Commissaris of goede mannen / by den Commissaris te stellen / sal goet gevonden werden.

XXVII.

Sullen insgelijcks alle Lootsluyden gehouden zijn de Schippers ofte Schepen / binden de Gaten leggende (des versocht zijnde voor een redelijck loon in Zee te brengen / maer 's Landsschepen diep gaende 14 voeten / sullen in 't uytzeylen betalen 8 guldens / en dieper gaende / so veel als andere uytzeylende schepen / na de mate der voeten; welverstaende datse half soo veel sullen geven als de stuck goed vaerders / sonder meer als een schip t'effens aen te mogen nemen / op de boete van 25 guldens / en suspensie van 6 Weken; en sal oock niemand eenig schip aengenomen hebbende / aen een ander over doen; maer den Lootsman siek wordende / sal den schipper mogen huuren wie hy wil / op de boete van 6 guld. / t'appliceren als Art. 6.

XXVIII.

Dat de Lootsluyden eenige schepen sullende uyt of in brengen / de schipper niet lastigh sullen zijn / om meer als een loodtsman op te dringen en over te setten / nochte met het voorzeylen van Galjoots of schuyten eenige extrordinaris kosten inbrengen tot laste van den schipper / op een boete van 25 guld. / ten zy den schipper expressellijck het selve komt te begeeren / en sal van die begeerte van den schipper moeten blijcken / sonder welcke by den schipper niet anders sal werden betaelt als enckel Lootsmans gelt.

Geen

XXIX.

Geen Lootsluyden sullen oock vermogen hare Ordonnantien over te geven/ onder eenig pretext/ dan alleen om ten Oorlog ofte ter Koopvaerdye te varen, ende soo wie de selve om eenige andere redenen komt over te geven/ sal hem / soo wanneer hy die daer naer wederom begeert / werden geweygert / ende so wanneer de Schepen by Visschers sullen wesen ingebragt/ sal het selve niet op eenig beding/ in Zee gemaeckt/ werden betaelt/ maer sal by den Commissaris ofte syne Gesubstitueerdens/ of door Goeden Mannen/ by de selve daer toe gestelt/ werden afgedaen/ na gelegentheyt van saecken.

XXX.

Indien eenig Schip voor het Landt komende by nachte ofte andersints / ende geen Lootsluyden siende ofte bekennende / eenige Visschers/ geen geadmitteerde Lootsluyden zijnde / mochte bejegenen ofte vernemen / en versoeckende van de selve binnen de Zee-gaten gebragt te werden / sullen de Visschers gehouden wesen 't selve den Schipper te kennen te geven/ ofte andersints/ omme reden voorsz/ haer in de Schepen / van welcke versocht werden / mogen begeven ; behoudelijck dat de geadmitteerde lootsluyden naederhandt de selve schepen aen boort komende/ende haer dienst presenterende / voor den visscher / daer binnen zijnde / sullen moeten gepreferereert ende aengenomen worden / ende den voorsz. visscher gehouden zijn hem weder uyt het schip te begeven / ten ware hy met de naegekomen Lootsluyden het loots-mans-geldt half ende half begeerde te Participeren en genieten / het welcke den eenen ende den anderen vry sal staen te doen.

XXXI.

Maer ingevalle den visscher het Schip binnen de eerste Tonne gebracht hadde/ voor ende aleer de voorsz ordinaris Lootsluyden aen Boort komen / sal als dan den visscher niet gehouden wesen te ruymen / nochte van het halve Pilotagie geldt afstant te doen.

XXXII.

Item / sullen alle schepen / in noot zijnde / twee Lootsluyden mogen versoeken ende innemen / ende de selve dubbelt gelt betalen ; maer indien buyten des Schippers versoeck/ meer Lootsluyden als een in het Schip overkomen / sullen de selve niet hebben te pretenderen/ ten ware hen yets wierde geschoncken.

XXXIII.

De loodtsluyden wanneer sy een Schip binnen gebracht / ende haer verdiende salaris ontfangen hebben/ sullen den Schipper daer van Quitantie moeten geven/ innehoudende de diepte van het Schip/ ende de somme

me van haer salaris ontfangen / by haer Naem/ Merk/ ofte yemant anders van harent wegen geteeckent/ welcke Quitantie de Schippers mede van de Lootsluyden gehouden sullen wesen te vorderen / om dienvolgende het lootsmans gelt van de Koopluyden wederomme te mogen ontfangen/ of sullen de Koopluyden anders niet gehouden zijn eenige restitutie te doen, en daer en boven sal den Schipper en Lootsman elck verbeuren ses guld.

XXXIV.

Ende sullen geen Lootsluyden haer vervorderen in eenige Schepen te gaen/ omme deselve uyt of in te lootsen/ dronken zijnde/ noch geen meer als een schip in een vloot mogen aennemen/ op pene van 6 guld. yder reyse te verbeuren/ ende daer en boven ses weecken te wesen gesuspendeert.

XXXV.

Zal ook niemant eenige van de geadmitteerde loot sluyden opentlijk op de straten of stranden/ of in de Huysen of Herbergen wegen haer Officie mogen naroepen/ bespotten/ injurieren/ dreygen/ of eenigh letsel aendoen met woorden of werken/ op Pene van 6 guld. voor de eerste reyse/ voor de tweede reyse van 12 gl. en arbitrale correctie en voor de derde reyse 18 gl. en daer en boven voor twee Jaren by den Gerechte uyt de landen/ eylanden of Plaetsen van hare Residentie gebannen te werden/ sonder binnen den voorsz. tijdt daer weder te mogen in komen / op lijf straffe.

XXXVI.

Of het gebeurde dat eenige schepen door contrarie wint of anders / de Zeegaten in quamen / en weder uyt wilden / sullen de selve betalen voor lootsmans gelt van de gulde 15 stuyv. maer die over het vlaeck gebracht willen zijn/ sullen het volle gelt moeten betalen; en zo wanneer den lootsman/ met advijs en toestemminge van den Schipper en Stuyrman/ als mede door hoogdringende noot van weder en wint / het schip in salvo gebracht sal hebben in 't Amelander diep/ sal de lootsman gehouden zijn aldaer te blijven leggen tot des schippers believen/ en dat het weder en wint is/ daer den Lootsman voor sijn leggelt genieten sal de somme van ses gl. eens / en kost en dranck binnen scheeps voort / omme also dan voorts de reyse met het schip te vervorderen.

XXXVII.

Voorts zo eenige begeren dat haerluyden schepen in de Balg gebracht sullen werden/ sullen de lootsluyden gehouden zijn het selve te doen/ mits genietende voor yder voet diep gaende eene gul. van gelijcken weder uytbrengende/ wederom so diep als zy dan gaen / van de voet eene gl. ende de Lootsluyden zijn gehouden de schepen zo verre in de Balg te brengen/ als schippers/ stuyrman of haren Commis believen sal : ende also in de Balg verscheyde schuyten om voor de grote schepen te zeylen/ gebruyckt werden/

den/tot verfekering van defelve/ fal voor yeder schuyt 't zy die men een of meerder Personen gemant is/ noch twee derdeparten van 't voorsz. voetgelt betaelt werden; welverstaende dat zy van een schip met stuck goederen/ volgens het 24 Artic. een derdepart meer sullen genieten/ dit alles sonder eenig tegenseggen/ op de boete van 12 gl. boven haer Lootsmansgelt/ te appliceren als Art. 9. En wert verstaen dat so wanneer een schip by Ysgang ten believen van den Schipper/ Stierman of Commis/ in de Balg is gebracht/ het Lootsmans gelt sal zijn verstaen/ en dat daer naer voor 't lootsen uyt de Balg over het Vlaek weder half Lootsmans geldt zal werden betaelt.

XXXVIII.

Wert verder wel expressellijck alle Lootsluyden verboden tegens dese Onse Ordonnantie eenig complot of gemeenschap te maken/ om in een beurse te varen/ maer zullen wel in een Galliot of schuyt haer mogen begeven/ op de boete van 25 guld. voor d'eerste reyse/ de tweede reys 50/ de derde reys 100 guld. en daer en boven arbitralijck naer de gelegentheydt van de sake gestraft te werden/ maer de schuyten gelijckelijck afvarende/ of te samen in zee zijnde/ sullen vermogen zo t'samentlyck te accorderen/ datse haer tot dienste van de kleyne schepen zo wel als de groote schepen eenpaerlijck zullen laten gebruycken/ op dat die alle met de Lootsluyden geholpen mogen werden/ streckende alleen tot dien eynde/ dat zy malkanderen dan niet in pericul met prang van zeyl brengen/ en aen lant komende/ zullen zy als dan dat lootsgelt t'samen gelijckelijck als uyt een beurse te deelen hebben.

XXXIX.

De Schepen van oosten/ Noorwegen en daer ontrent komende/ en een Lootsman met consent van de Gecommitteerde voor stierman en lootsman gehuurt hebbende/ zullen ebenwel gehouden wesen voor de zee-gaten een Lootsman over te nemen/ en den selven het loon te betalen volgens dese Ordonnantie/ zullende dit lootsmans-gelt/ half ende half genoten werden/ midts dat den Lootsman die met een Galliot aen Boort gekomen is/ op de Koopvaerders Reede bry sal zijn.

XL.

En sal yeder Lootsboot moeten voeren een wit vlaggetje op de Mast/ daar de nombre groot en klaer in gesien kan werden/ van 1/2/ 3/4/5/ tot het getal van de Lootsmanschuyten toe/ of de nombre in 't groot zeyl met bruyn Teer gestelt hebbende/ yeder letter 2 voeten groot boven in 't zeyl/ na de Mast toe/ en wat lootsboot de kleyne Schepen voorby vaert/ en na de groote schepen zeylt/ sal by den schipper aengeklaeght werden/ en sal dan yeder lootsman hooft voor hooft voor sijn boeten

vijf

vijf en twintigh gulden verbeuren/ als oock die sonder Vlagge-teycken op de Mast/ of Nomber in 't Zeyl met een groot ende klaer Nomber als voorsz: vaert/ gelijcke vijf en twintig guldens hooft voor hooft; 't eene derde-part t'appliceeren als Art. 6. sal verbeuren / ende in ses weecken niet vermogen te lootsen / ende oock andere die het sien/ ende den Officier niet aenbrengen binnen acht dagen/ sullen in gelijcke boete vervallen.

XLI.

Is verders gestatueert dat alle Jaren omtrent Allerheyligen een van de Overluyden sal afgaen / en een ander aengestelt by den Officier der plaetse uyt den naem van de Heeren Commissarissen/ uyt een Nominatie van twee personen / by de blijvende en afgaende Overman op te stellen uyt de Lootsen / die alsdan twee Jaren in bedieninge sal moeten blijven / doch by versterf in manieren als voren / desselfs Overledens plaetse gesuppleert.

XLII.

Dat geen Lootsen/ op pene van 25 guld. sich sullen vervorderen eenige Schepen die alleen invallen sonder op te gaen/ weder uyt te brengen/ 't zy haer by Quitantie blijcke het Vier en Pael-gelt aen die daer toe gelast zy voldaen te hebben / zijnde de schippers gehouden 't selve aen lant te gaen voldoen/ ende de Lootsen daer van kennisse te geven aen haer Overluyden / om wegens sodanige schepen een nette notitie te houden; welke notitie jaerlijcks op sullen seynden een aen de Commissarissen tot Amsterdam / ende een aen den Commissaris tot Enckhuysen residerende.

XLIII.

Ende ten eynde de voorsz. Ordonnantie te beter onderhouden ende naergekomen mag werden/ sullen de voorsz. Commissarissen/ of het meerendeel van de selve/ ten minsten een reyse des Jaers / haer verwoegen tot Huysduynen/ midtsgaders (is 't noodt) op de Eylanden van Texel/ om haer te informeren/ of de jegenwoordige Ordonnantie oock wert achtervolgt/ het getal van de Lootsluyden (is 't noodig) te vermeerderen/ en voorts op alles anders het stuck van de Pilotage aengaende/ behoorlijcke ordre te stellen/ midsgaders het salaris hier voren gespecificeert/ te vermeerderen/ na sluyden uyt de gelegentheyt van de saeke / tijden en Schepen sullen bevinden te behoren: En wert mits dien allen en een yegelijcken desen komende te raken of aen te gaen/ bevolen hem na den inhouden van de voorsz. Poincten en Articulen te reguleren. Tot welcken eynde soo sullen de Overluyden van de voorsz. Lootsluyden selver gehouden zijn so wanneer de selve Heeren Commissarissen op elcke respective stroomen of plaetsen sullen aenkomen/ haer in alles te adsisteren/ en de behulpsame hant in het aen en afkomen te bieden/ soo des behoort / op pene van arbitrale correctie. Gedaen in den Hage onder Onsen Zegele den 15 Sept. 1685. Onderstondt / Ter Ordonnantie van de Staten, geteekent

SIMON van BEAUMONT.

Quitantie, dienende zo ten behoeve van de Schippers als Lootsluyden.

ICk Ondergeschreven Lootsman, wonende bekenne ontfangen te hebben uyt handen van de Schipper wonende tot de somme van gulden, over Pilotage-gelt, van 't Schip diep gaende voeten. Actum.

Nieuwe

ORDONNANTIE

Ende

INSTRUCTIE,

Vande Staten van Holland ende West-Vriesland, beroerende het stuck van de Pilotage en aenkleven van dien, waer na alle aengenomen Loots-luyden op Vlieland en Ter Schellingh haer sullen hebben te reguleren.

DE Staten van Holland en West-Vriesland: Verstaen hebbende de menigvuldige disordres en excessen naest eenige jaren herwaerts in 't stuk van de Pilotage gepleegt / en nodig bevindende daer in te doen voorsien / hebben gecommitteert en geauthoriseert de Heeren Mr. Nicolaes Opmeer, Oud Burgermeester en Raed der Stad Amsterd. Mr. Willem Crap, Raed en President Schepen der Stad Hoorn / Mr. Florentius Florisz. Oud Burgermeester en Raed der Stad Enckhuysen / en Johan de Zee, Dijckgraef van Medenblicq / ende vier Noorder-Coggen / om op Vlieland en ter Schelling op het stuk van de voorsz. Pilotage en aenkleven van dien behoorlijcke ordre te stellen / mitsgaders geordonneert/als sy ordonneeren by desen/ de Poincten en Articulen hier na volgende / om by allen en een yegelijck die sulks mag aengaen / nagekomen en achtervolght te worden.

I.

Eerstelijck sal hem niemand / van Vlielandt of van der Schellingh van nu voortaen in eenige Schepen mogen begeven / om de selve binnen de Zee gaten deser Landen aen de Zuyder-zee streckende / te brengen/ ten zy dat hy daer toe alvooren na examinatie by de voorsz. Comissarissen sal zyn geadmitteert / sijnen naem hebbe laten aentekenen/ en een Lootsmans Teyken en Numero van dien door de Officieren hier toe specialijk doen maken / sal hebben ontfangen / mitsgaders by Eede belooft / de jegenwoordige Ordonnantie en Instructie / soo veel hem aengaet / na sijn vermogen te onderhouden.

II.

En sullen de voorsz. Commissarissen niemand tot het Lootsmanschap admittere of promoveren dan kloecke Mans-persoonen boven de 25/ en onder de 60 jaren oud zijnde / de welke ook de Zeegaten den tijd van vier

achter een volgende jaren ten minsten sullen hebben gebruyckt / ende die daer benessens kennisse hebben van de Vlie stroom op te zeylen.

III.

Welcke geadmitteerde Lootsluyden tot een teycken van hare admissie 't lootsmans teyken voren geroert, sullen moeten dragen, en het selve aen den Officier van de Placts haerder residentie restitueren, so wanneer zy op Oosten, Westen of eenige andre Plaetse komen te varen, ten ware dat eenige toegelaten wierde by de Gecommitteerden, op Pene van 30 guld. jegens den genen die gebreeckig bevonden sal werden 't zelve Teycken in maniere als voren overgelevert te hebben voor zijn vertrek / en zullen de zelve Lootsluyden, weder t'huys gekomen zijnde, niet vermogen te lootsen / voor dat zy 't voorsz. Teycken wederom zullen hebben ontfangen, op Pene van 24 guldens; gelijck mede de Weduwe of Erfgenamen van de overledene Lootsluyden 't voorsz. Teycken zullen moeten restitueren binnen acht dagen na der selver overlijden / op Pene van ses guldens, waer van de Officieren gelast werden Pertinent Boeck te houden / die voor 't uytgeven van yder Loots genieten zullen thien stuyvers.

IV.

Des zullen geen andere Lootsluyden als de gene die in manieren als voren aengenomen en be-edigt zijn, midtsgaders het voorgenoemde Teycken ontfangen hebben, in of uyt de voorsz. Zee-gaten eenige schepen mogen lootsen of brengen, welck Teycken met de Ordonnantie de geadmitteerde Lootsluyden oock aen de Schippers gehouden zijn te vertonen, eer sylupden eenige schepen in of uyt de voorsz. Zee gaten lootsen en brengen, op Pene van 24 guldens, zo dickwils zy ter contrarie gedaen zullen hebben; en zo wanneer aen andere eenige overtredinge deses bekent is, en zy het den Officier niet en openbaren, die zullen van gelijcken hooft voor hooft elck 24 guldens verbeuren, welcke voorsz. boeten den Officier aen den Stierman van 't Galjot zo dickwils zal verhalen als hy yemant die met hem gevaren heeft / eenige overtredinge gepleeght of verswegen zal wezen, die oock daer en boven het ontfangen Loots-gelt / in cas van contraventie, sal doen restitueren, als mede sal den Officier uyt de boete die door sijn devoir, of door sijn Gecommitteerde gevordert wort, genieten een derdepart, en d'andre twee derdeparten sullen wesen voor siecke en behoeftige Zee-varende luyden, als mede Gevangenen of andersins, 't welk sal staen tot de dispositie van de respective Officieren, en benessens haer van jaer tot jaer een regerent Burgermeester en een van d'Overluyden, die hier toe by desen werden geauthoriseert om den ontfang en de distributie van dese Penningen te hebben, en zullen de Overtreders haer boeten datelyk sonder eenige Rechts vorderinge in handen van de Geauthoriseerde

riseerde voorsz moeten betalen / op Pene dat de onwillige dubbelde boeten verbeuren zullen / waer toe alle de Lootslupden gehouden zijn de gebreekige te openbaren / of by faute van dien gelijke boete mede te betalen; gelijck oock een yeder Schipper van een Schip / Boeyer of Smack, komende van een behoude reys, en't Vlie inkomende, doch by een Schellinger Lootsman binnen gebracht / ghehouden sal zijn boven het gestelde Lootsmans gelt t'elckens te betalen ses stuyv. ten behoeve van de oude en arme afgesloofde Lootslupden aldaer, volgens Resolutie of Appostille op hare Requeste / van de voorn: Staten in date den 13 April 1683. ende dat onder het opsicht en distributie als voren.

V.

De Lootslupden sullen mede schuldig wesen de Schepen ordinarie te brengen over t Vlack, maer indien de schippers verder versoeken gebragt te worden sullen de lootslupden 't selve niet mogen weygeren, maer nietteміn boven t gestelde lootsmans-gelt van de schippers betaelt worden, te weten / indien zy een / twee of drie dagen opzeylen / met de somme van ses guld. eens / uytgezeyt dat van Schepen met Stuck Goederen geladen / negen guld. betaelt sullen werden; welverstaende dat alle Schepen buyten dese Provintie t'huys behorende / exempt die met Ossen geladen zijn / in plaets van ses gl. mede 9 gl. sullen betalen / en zo de selve buytenlantsche schepen met Stuck goederen geladen zijn / sullen zy betalen 13 guld. 10 stuyv. ende langer onderwegen sijnde als twee a drie dagen / sullen boven het gestelde Lootsmans gelt noch met twee guldens thien stuyvers daeghs werden betaelt / boven haer ordinaris gelt.

VI.

Item sullen de lootslupden gehouden wesen 1 mijl buyten de gronden aen boort te komen / en wie van haer luyden by de eerste, twede / derde en vierde Ton aen boort komt / sal maer 15 stuyv. van de voet, in plaets van 1 guld. / genieten / en indien den Lootsman door ongelegentheyd van storm / of dat er geen Vaartuygen zijn / op het Vlacck gekomen wesende / uyt het Schip niet kan geraden / sal als dan by sodanigen toeval 1 guld. van de voet genieten / dog indien 't schip in 't inkomen door Ysgang verhindert wiert / en 4 dagen in 't Ruys of de Sloot gebergt en wel vertuyt sal hebben gelegen / soo sal het lootsmans gelt verdient zijn / en den schipper gehouden wesen den lootsman sijn verdiende gelt te betalen / en daer en boven nog voor sijn 4 legdage de som van 3 gl. eens, dog indien den schipper den lootsman aldaer langer wilde houden / dat den Lootsman boven kost en drank daer voor sal genieten 15 stuy. van de voet / doch indien den Schipper 't schip over 't Vlack wilde gebracht hebben / so sullen de legdagen in 't opzeylen datelijck cesseren / en sal den Lootsman sulcx

gehouden zijn te doen voor 15 stuyvers de voet; En dat van nu voortaen niemand als geadmitteerde lootsluyden de schepen van 't Pierevelt de Vliestroomen mogen opzeylen / op de boete van 25 gulden / soo menigmael als sulks geschied te verbeuren / t'appliceren de voorsz. boeten als in t 4 Art. staet.

VII.

Alle de Schepen van Oosten Westen / Moscovien of daer omtrent als mede van Bergen / Dronten en van Mileus komende / acht voeten diep gaende en daer boven / oock de Smacken met Kolen geladen / willende het Vlie inkomen / sullen gehouden zijn Lootsluyden te gebruyken die haren dienst presenteren / schoon sy een Lootsman uyt de Zont of elders ingenomen souden mogen hebben / en sullen de elve niet mogen weygeren / maer moeten betalen volgens dese Ordonnantie / en by weygeringe sal de Lootsman den Schipper ter plaetse daer hy aenkomt moeten vervolgen / om sijn betalinge (met de kosten daer om gedaen) te consequeren / voor welcke kosten hy genieten sal 12 guld.; welverstaende dat de Smacken 4/5 en 6 voeten diep gaende / mitsgaders de Grondvaerders / sullen betalen tot voor de sloot 24 stuyv. / en dan vry zijn / voor de voet / en over het Vlaeck vier en dertigh stuyvers voor de voet; de Schepen komende van Pormer / Dronthem / Romsdael / geladen met Packen / Yser / Traen / Deelen en andere Stukgoederen / sullen betalen zoo veel huur-loon als de Ooster-vaerders/zonder eenige exceptie doch de Smacken diep gaende thien/ of minder voeten/ komende uyt de Eyder/ Jutlant en Noorwegen/ 't zy met Ballast of met Ossen/ zullen gehouden wezen te betalen 15 stuyv. van de voet/ indien de Lootsluyden buyten Gaets aen boort komen / en binnen de Sloot gekomen zijnde / sullen sy uyt de Schepen mogen vertrecken / wat Lootsman hem verbordert verder uyt de Schepen te gaen sal verbeuren 12 gulden / t'appliceren soo als 't 4 Articul mede brengt; doch soo de Schippers de Lootsluyden begeren te houden tot over het Vlaeck / sullen aen de Lootsluyden noch 5 stuyv. van de voet / boven de 15 stuyv. moeten betalen; van gelijcken met stukgoederen geladen zijnde / sullen haer reguleren na het 19 Art. / exempt Hout / Ballast en Ossen.

VIII.

De lootsluyden sullen gehouden wesen eens ter maent de Gaten in en uyt te zeylen / de diepte van de zelve te peylen / mitsgaders op de Gaten goede acht te nemen / en naeuw reguard te hebben op de Tonnen en Kapen / of die ook verdreven / en of de Gronden ook verloopen zijn / het welke sylupden ook daer en boven sullen moeten doen soo menighmael het een storm gewaeyt sal hebben / ende t'elckens hare ondervindinge op geschrifte

schrifte te stellen / met byvoeginge van dagh en datum / om het selve t'allen tijden / sulcks gebeurende / aen de Heeren Commissarissen en Opsienders van dien te verthonen ende van haer naerstigheyd doen blijken.

IX.

Ende in gevalle het mochte komen te gebeuren ('t welk Godt verhoede) dat eenigh Lootsman een Schip by moetwil / ongeluck / sorgloosheydt of quade gissinge aen de Grondt quam te zeylen / sal soodanige by Commissarissen / naer genomen kennisse / 't zy met suspensie / depoortement / bannissement of zwaerder straffen aen den Lijve / selfs oock met de dood gestraft werden / naer gelegentheyd van saecken; doch indien daer toe redenen van merckelijck ongeluck / subite verandering van Weder of Stroomen of andere / excuse meriterende / mochten dienen of bygebracht werden / sal by Commissarissen sulcks werden gemodereert / als na gelegentheydt bevonden sal worden te behoren; en werden by desen de respective Officieren gelast hun aengaende dusdanige excessen behoorlijck te informeren / de informatien aen de Commissarissen over te senden / ende (des nodigh zijnde) de Lootsluyden die de voorsz. excessen soude mogen gepleeght hebben in verseeckeringh te doen nemen / oock vervolgens tegens de selve na exigentie van saeken te Procedeeren.

X.

En by aldien eenige questie of misverstant quam te rijsen tusschen de Schippers of Eygenaers van de gebergde goederen en de Lootsluyden / Schuytevoerders / Kaegluyden of Bergers / over 't Bergloon van schepen of goederen die in zee drijvende / reddeloos of beschadigt / of oock uyt gesoncken Schepen werden gevist / gebergt of binnen gesleept / zullen zodanige questie moeten werden afgedaen by den Commissaris / zoo de Schepen ontlossen daer een Commissaris woont / of by goede Mannen die de voornoemde Commissaris ordonneren zal / en zullen de voorsz. Comm: of goede Mannen die de voorsz questie af doen / voor haer moeyte of vacatie trecken 2 stuyv. van de gulde / te weten / eene stuyver van de Eygenaers van 't gebergde schip en goet / en eene stuyv. vande Bergers / en zullen de Schippers / Lootsluyden en Bergers / of de Eygenaers van de Schepen of gebergde goederen voor den Commissaris of goede Mannen moeten verschijnen / en drie mael door een Notaris tot haren kosten gedagvaert zijnde / zonder te compareren / by default werden gecondemneert / zonder dat daer van eenigh appel sal vallen / anders als aen onse Gecommitt: Raden in West Vrieslant en den Noorderquartiere / die hier toe expresselijck werden Gecommitteert / waer na zo wel de Schippers / Loosluyden / Bergers als de Eygenaers van de geberghde Goederen of schip haer zullen moeten reguleren / op Pene dat indien buyten vermoe-

den) soodanige afmakinge of accord by yemant anders mocht werden of wesen afgedaen / de voorn. Commissaris het recht van de voorn. 2 st te trecken volkomentlijck sal behouden / en de Obertreders van dien schuldigh zijn sulcks aen hem sonder eenigh tegenspreken prompt / paratelijk en sonder eenige Rechts pleginge te betalen / op een boete van 25 guld. daer en boven te verbeuren / sulcks alles mede aen de Gebreckige ende Overtreders van dien met parate executie als boven te verhalen ; en in gevalle ter plaetse daer de voorsz Schepen losten / geen Commissaris soude mogen zijn / sullen de voorsz. questien werden getermineert by het Gerechte van de Plaets daer het schip of goet t huys behoort of komt te lossen / sonder dat de lootsluyden of Bergers sullen vermogen het schip / goet / wrack / ancker / touw of eenigh ander goet of goederen by haer te behouden tot dat eenigh accord gemaeckt sal wesen / maer sullen gehouden zijn op het spoedighste alle hulp en assistentie te bewijsen / op pœne van 50 guldens / boven de schade die daer sal komen te ontstaen / door dien het Goet ter Plaetse daer het t'huys behoorde / niet en was gebracht ; welverstaende by aldien 't Schip hier te Lande niet t'huys en behoorde / ende weder uyt wilde gaen / dat sulcks daer by de naest gezetenen Gerechte sal werden afgedaen / en werden de Berger of Bergers geauthoriseert omme een Schip of Schuyt te mogen huuren tot laste van den Eygenaer / om het geberghde Goet daer mede te seynden daer 't behoort / mitsgaders een Persoon daer by te stellen of senden / om 't Bergh loon te ontfangen / welcke voor sijn Reys en Teer kosten boven het Bergh loon sal genieten 2 guld. daeghs ; en sal voortaen niemand / 't zy met Galliot / Kaeg of Schuyt / eenigh Anker of Touw vermogen op te vissen sonder consent van den Schipper / Stierman of hare gesubstitueerde / op Pœne van 100 guld. hooft voor hooft te verbeuren ; gelijck ook niemand sich sal verborderen eenige Boeyen of Boeyreeps van eenigh Anker af te snijden / veel min te verduysteren / nochte eenig Anker te mogen ontstocken / op de verbeurte van gelijcke 100 guld. als boven van yder Boey of Boeyreep en Anker stok / t'appliceren als Art. 6 / en sullen de Bergers gehouden zijn datelijck het geberghde Ancker en Touw aen 't Schip te brengen en in 't minnelijckste met die van t schip te accorderen / is 't mogelijk / of soo niet / twee Mannen in haer schuyt te nemen om aen Lant op de naste plaets dat geschil voor de voorn. Commissaris of sijn Gesubstitueerdens af te handelen / en alwaer geen Commissaris woont / voor den Geregte aldaer / na gelegentheyt van saken.

XI.

En op dat de voorsz en volgende Pointen beter soude werden onderhouden / sullen de voorsz. Commissaris of Commissarissen ende Gerechte

te

te respective daer de Schepen / Wracken / Anckers / Touwen en andere Goederen t'huys behoren / vermogen de voorn. Schippers / Piloten / Eygenaers en Bergers voor haer te citeren / en bedwingen voor haar luyden te compareren / en ook de Vonnissen in de voorsz. saken te wijsen / tegen de selve ter executie te stellen / daer in de Officieren en Magistraten van die Plaetse respective daer onder de voorsz. Piloten en Bergers woonachtigh zijn / den Schipper of Eygenaer alle behoorlijcke hulp en subsidie van Rechten gehouden sullen wesen te bewijsen / indien sulcx aen haer by den Commissaris wort versocht.

XII.

Ende sullen niet te min de voorsz. Officieren gehouden wesen haer behoorlijck te informeren en Procederen tegens alle Piloten en Bergers onder haer respective Jurisdictie wonende / die dese Ordonnantie soude mogen contraventeren / en tot dien eynde vermogen de selve Piloten en Bergers by preventie voor de respective Gerechte van hare Plaetsen te causeren / ter sake van de boeten / Pœnen en straffen die sy door de overtredinge van dese Ordonnantie souden mogen verbeurt of verdient hebben / als mede tegens de Lootsluyden die uyt de Schepen vertrecken eer de Schepen in 't uytzeylen volkomentlijck in Zee zijn / onverminderd nochtans het recht den Commissaris of Commissarissen by 't elfde Art. verleent.

XIII.

Ballast-Schepen ende Boeyers uytvarende / zullen betalen tot thien voeten toe / acht stuyvers de voet / elf voeten thien stuyvers de voet / en meerder voeten / twaelf stuyv. de voet / en by weygeringe / zal den Schipper wederkomende / door den lootsman mogen vervolgt werden tot de plaetse van sijn arrivement toe / in conformité van 't 7 Articul / waer van de Noordt-Vaerders in 't uytzeylen ge-eximeert zijn; van de Schepen een derdepart stukgoederen in hebbende / en daer boven / zullen de lootsluyden in sulcken geval genieten voor uytbrengen / als volgt: namentlijk van een Schip of Boeyer / diepgaende 4 / 5 / 6 / 7 en 8 voeten 6 guldens / en so voorts / gelijck mede is begrepen in de Ordonnantie van Texel / Art. 6.

De Schepen sullen betalen van 5 / 6 / 7 ende

Voeten		gl.	st.	Voeten		gl.	st.
8	———	6	0	11	———	10	0
8 en een half	———	6	10	11 en een half	———	11	0
9	———	7	0	12	———	12	0
9 en een half	———	7	10	12 en een half	———	13	0
10	———	8	0	13	———	14	0
10 en een half	———	8	10	13 en een half	———	15	0

Voe-

Voeten		gl.	st.	Voeten		gl.	st.
14	——	16	0	17 en een half	——	35	0
14 en een half	——	18	0	18	——	40	0
15	——	20	0	18 en een half	——	44	0
15 en een half	——	22	10	19	——	48	0
16	——	25	0	19 en een half	——	53	0
16 en een half	——	27	10	20	——	58	0
17	——	30	0				

En dieper / van yder voet 12 gl. en halve vooten 6 gl. meerder te betalen.

XIV.

De Lootſluyden ſullen gehouden weʒen terſtont na datſe de Schepen aen boozt ʒullen gekomen weʒen/ den Schipper of Stuurman af te vragen hoe diep 't ſchip gaet/ en den Schipper of Stuyꝛman oock gehouden zijn daer op Pertinente en opꝛechte verklaringe van t diep gaen van zijn Schip te doen/ en des verſocht zijnde) by geſchꝛifte onder zijn hant teekening aen hem Lootsman over te leveren; en indien den Schipper of Stuyꝛman eenige hele of halve voet talen van 't diep gaen van ſijn ſchip komt te verʒwijgen/ ʒullen voor yder voet/ de halve voeten na advenant te reeckenen / verbeuren 16 guldens de voet/ ten pꝛofijte van den lootsman; ſal van de inkomende Schippers / 300 Oosters als Noozt-vaerders/ het hier navolgende lootsmans gelt moeten werden betaelt na dat de Schepen diep gaen/ de Oozlog ſchepen mede daer in begrepen/ by hele en halve voettalen te reeckenen/ daer van de Smacken vier en ſes voet diep gaende / en de Nooztvaerders / als in het 7 Art. is uytgedꝛuckt/ blijven ge-eximeert.

XV.

Te weten/ voor Somerloon/ beginnende van den eerſte April / by aldien het Schip op dien dag over het Vlaeck ʒeylt/ want van nu voortaen ſal het Somerloon en Winterloon gerekent werden na den dagh dat het Schip over het Vlaeck ʒeyldt / ende niet dat het inghekomen of uytgegaen is.

Van yder Schip of Smack / diepgaende

Voeten		gl.	st.	Voeten		gl.	st.
5/6/7/8/en 9	——	12	0	12 en een half	——	19	0
9 en een half	——	12	10	13	——	20	0
10	——	13	0	13 en een half	——	23	0
10 en een half	——	14	0	14	——	26	0
11	——	15	0	14 en een half	——	29	0
11 en een half	——	16	10	15	——	32	0
12	——	18	0	15 en een half	——	36	0

Voe=

Voeten		gl.	st.	Voeten		gl.	st.
16	——	40	0	18 en een half	——	81	0
16 en een half	——	47	10	19	——	90	0
17	——	55	0	19 en een half	——	100	0
17 en een half	——	63	0	20	——	110	0
18	——	72	0				

XVI.

Voor Winterloon / beginnende den eersten Septemb. / so 't schip over het Vlack zeylt / en dat sal duuren tot den laetsten Maert daer aen volgende.

Van yeder Schip of Smack diep gaende.

Voeten		gl.	st.	Voeten		gl.	st.
4/5/6/7/8 en 9	——	18	0	15	——	43	0
9 en een half	——	18	10	15 en een half	——	48	10
10	——	19	10	16	——	54	0
10 en een half	——	20	5	16 en een half	——	63	0
11	——	21	0	17	——	72	0
11 en een half	——	22	10	17 en een half	——	82	0
12	——	24	0	18	——	92	0
12 en een half	——	26	0	18 en een half	——	103	10
13	——	28	0	19	——	115	0
13 en een half	——	31	0	19 en een half	——	127	10
14	——	34	0	20	——	140	0
14 en een half	——	38	10				

XVII.

En sullen de schepen boven de 20 voet diep gaende / voor elcke voet die zy dieper gaen betalen 25 gulden de voet / de halve voeten na advenant te reeckenen / maer van quartier voeten sal niet gerekent of getrocken werden / op Pœne van 20 guldens.

XVIII.

Sullen mede de Oost-Indische Retour schepen uyt Indien komende moeten betalen in Plaets van 2 guld. 6 gulden / waer voor de Lootsluyden gehouden sullen zijn twee wel ervaren en geatmitteerde Lootsluyden op yeder schip over te setten / zonder daer voor yets meer te mogen genieten / op Pœne als boven ; maer zoo meerder Lootsluyden versogt werden / sullen de selve oock gehouden zijn over te komen / yeder Lootsman (buyten de twee voornoemde) voor enckel loon : Ende sullen alle de selve gehouden zijn in de schepen te blijven tot op Pampus / en dat voor het selve loon alhier uytgedruckt ; en in gevalle het mochte gebeuren / dat'er eenige Oost-Indische of andere Schepen voor het Land komende / een

of twee lootsluyden met believen van den Schipper / Stierman of Commis in yeder Schip overgekomen waren / ende door contrarie Wind of stromen Texel voorby drijvende / soo op 't Vlie / Amelander Gat ofte andere Plaetsen mochten komen te vervallen / dat het Schip by andere Lootsluyden binnen gebracht wierde / zullen evenwel de eerste lootsman of lootsluyden voor haer moeyten en tijd versuym genieten de helft van 't geheele Lootsmans gelt; gelijk ook in gevalle de Schepen / voor het Vlie gekomen zijnde / na Texel of andere Plaetsen / door voorsz. intervallen quame te geraken / en also mede door andere Lootsluyden ingebraght te werden / de eerst over gekomene lootsluyden insgelijcks de helft ontfangen sullen van de somme in de Ordonnantie gespecificeert / en zullen de laetste Lootsluyden die 't Schip sullen binnen brengen / ontfangen en genieten het volle Lootsmans gelt / in maniere en also gelijck of de eerste Lootsluyden in 't Schip niet geweest en waren; doch of eenige Oost-Indische Schepen in Zee geloopen waren en door contrarie wind of ander ongeval weder genootsaeckt wierden binnen te komen / sal van de selve over Lootsmans-gelt niet meer ontfangen werden als van andere particuliere Schepen / in conformite van dese Ordonnantie betaelt moeten werden.

XIX.

Alle Schepen van Westen/Oosten/uyt Levante/Barbarye/Genua/ de Eylanden van Canarien/Spaigne/Vranckrijk/ Engelant/ Moscovien/Groenlant/ Denemarcken/ Sweden/ Koningsbergen/ Dantzik/ Riga/Bergen/Dronten/Pilius/Norwer/ Romsdael en andere Plaetsen komende/geladen 't zy met Traen/Walvisch spek of Baerden/ook minder als een derdepart/maer met Yser/Packen/sacken/loot/ en alles 't gene met de Cornaet over gehijst/en met de hant overgegeven wort/tot een derdepart toe en daer boven/sullen voor Stukgoederen gerekent worden/ exempt alle Houtwaren/ die voor geen Stukgoederen sullen gereeckent worden/zullen gehouden wezen van 2/3 guld. te betalen; Welverstaende dat alle Schepen uyt dese Quartieren komende en een derdendeel Stukgoederen geladen hebbende of meer/ sullen voor Stuckgoederen gerekent werden/ mits dat de reste van Zout/ Kierk en diergelijke slechte Waren geladen zijn/ wat Schepen beneden een derdepart Stuckgoederen zijn/ sullen betalen volgens de voorgaende Voettalen / in de Ordonnantie begrepen; alle Schepen uyt Genua en West-Indien het Vlie inkomende/ zullen voor lootsmansgelt betalen als volgt/ namentlijk diep gaende

Voeten		gl.	st.	Voeten		gl.	st.
8	——	20	0	9	——	23	0
8 en een half	——	21	10	9 en een half	——	25	0

Voe=

Voeten		gl.	st.	Voeten		gl.	st.
10	——	27	0	15 en een half	——	73	0
10 en een half	——	29	10	16	——	81	0
11	——	32	0	16 en een half	——	94	10
11 en een half	——	34	0	17	——	108	0
12	——	36	0	17 en een half	——	123	0
12 en een half	——	39	0	18	——	138	0
13	——	42	0	18 en een half	——	155	0
13 en een half	——	46	10	19	——	172	0
14	——	51	0	19 en een half	——	191	0
14 en een half	——	58	0	20	——	210	0
15	——	65	0				

Des sullen de Schepen uyt West-Indien/ Brazil/ of van de Kusten daer omtrent komende/ half geladen met Stuk-goederen/ betalen als de Geneesvaerders/ maer die met Zout uyt West-Indien of uyt de Staet komen / zullen alleen betalen als andere Zoutschepen volgens dese Ordonnantie.

XX.

Welverstaende dat de Lootsluyden van de Schepen welcke zijn in een grooten storm of onweder / item Ancker / Mast / Couw of Roerloos/ sullen ingebracht hebben/ boven het ordinaris salaris noch so veel meer sullen genieten als by den Commissaris of goede mannen / by den Commissaris te stellen/ sal goet gevonden werden/ mids betalende de 2 stuyv. als Art. 10 / en oock in de Ordonnantie van Texel Art. 12 staet.

XXI.

Sullen insgelijcks alle Lootsluyden gehouden zijn de Schippers ofte Schepen / binnen de Gaten leggende (des versocht zijnde) voor een redelijck loon in Zee te brengen/maer 's Landsschepen diep gaende 14 voeten / sullen in 't uytzeylen betalen 8 guldens / en dieper gaende / so veel als andere uytzeylende schepen / na de mate der voeten; welverstaende datse half soo veel sullen geven als de stuck-goed-vaerders / sonder meer als een schip t'effens aen te mogen nemen / op de boete van drie guldens; en sal ook niemant eenig schip aengenomen hebbende/ aen een ander over doen; maer den Lootsman siek wordende / sal den schipper mogen huren wie hy wil / op de boete van drie guld. voor de Armen op Vlielant of der Schellingh.

XXII.

Indien eenig Schip voor het Landt komende by nachte ofte andersints / ende geen Lootsluyden siende ofte bekennende / eenige Visschers/ geen geadmitteerde Lootsluyden zijnde / mochte bejegenen ofte vernemen / en versoeckende van de selve binnen de Zee-gaten gebragt te werden/

den / sullen de Visschers gehouden wesen 't selve den Schipper te kennen te geven / ofte andersints / omme reden voorsz. haer in de Schepen / van welcke versocht werden / mogen begeven; behoudelijck dat de geadmitteerde lootsluyden naederhandt de selve schepen aen boort komende / ende haer dienst presenterende / voor den visscher / daer binnen zijnde / sullen moeten gepreferEert ende aengenomen worden / ende den voorsz. visscher gehouden zijn hem weder uyt het schip te begeven / ten ware hy met de naegekomen Lootsluyden het loots-mans-geldt half ende half begeerde te Participeren en genieten / het welcke den eenen ende den anderen vry sal staen te doen.

XXIII.

Maer ingevalle den visscher het Schip binnen de eerste Tonne gebracht hadde / voor ende aleer de voorsz ordinaris Lootsluyden aen Boort komen / sal als dan den visscher niet gehouden wesen te ruymen / nochte van het halve Pilotagie geldt afstant te doen.

XXIV.

Item / sullen alle schepen / in noot zijnde / twee Lootsluyden mogen versoeken ende innemen / ende de selve dubbelt gelt betalen; maer indien buyten des Schippers versoeck / meer Lootsluyden als een in het Schip overkomen / sullen de selve niet hebben te pretenderen / ten ware hen yets wierde geschoncken.

XXV.

De loodtsluyden wanneer sy een Schip binnen gebracht / ende haer verdiende salaris ontfangen hebben / sullen den Schipper daer van Quitantie moeten geven / innehoudende de diepte van het Schip / ende de somme van haer salaris ontfangen / by haer Naem / Merk / ofte yemant anders van harent wegen geteeckent / welcke Quitantie de Schippers mede van de Lootsluyden gehouden sullen wesen te vorderen / om dienvolgende het lootsmans gelt van de Koopluyden wederomme te mogen ontfangen / of sullen de Koopluyden anders niet gehouden zijn eenige restitutie te doen / en daer en boven sal den Schipper en Lootsman elck verbeuren ses guld.

XXVI.

Ende sullen geen Lootsluyden haer vervorderen in eenige Schepen te gaen / omme deselve uyt of in te lootsen / droncken zijnde / noch geen meer als een schip in een vloot mogen aennemen / op pene van 6 guld. yder reyse te verbeuren / ende daer en boven ses weecken te wesen gesuspendeert.

XXVII.

Zal ook niemant van de Schuyteboerders of Lootsluyden als de wint goet waeyt vermogen meer als een Schipper die hy uyt zeylen zal / met zijn Schuyt aen boordt te brengen / op de boete van 9 guldens / by de gene

gene te verbeuren die 't selve contrarieert; dan zo 't geviel dat 'er eenige Schippers in de selve Schuyt quamen / sullen gehouden wesen elck een Lootsman mede te brengen / om haer Schepen uyt te zeylen / ten ware de schippers verklaerden haar lootsluyden binnen scheepsboort te hebben / en oock met namen en toenamen de zelve lootsluyden wisten te noemen / op Pœne dat die contrarie doet (zo wel de schuytvoerders als lootsman) 't zy wetens of onwetens / door lichtvaerdigheyt of anders van elcken schipper die hy zonder lootsman aen boort brengt / verbeuren sal 9 guld. ook de schuytevoerder aen lant komende / sal gehouden zijn den Officier de namen van de schippers die hy aen boordt gebracht heeft / neffens de namen van de Lootsluyden die in de Schepen zijn / pertinentelijck op te gheven / op de verbeurte van achthien guldens / t'appliceren als Art. 4.

XXVIII.

Sullen mede de Stuurluyden van de Galjoten of Lootsboten / tot vermijdinge van alle onlusten en oneenigheden een van de geadmitteerde Lootsluyden / welke sy voor de bequaemste sullen houden / mogen over-setten of laten over gaen in 't Schip welke sal dienen ingebracht / sonder dat de andere haer daer teghen 't selve sullen mogen onderwinden / op Pœne van ses gulden / ten zy de Schipper een ander uyt de Lootsschuyt begeert.

XXIX.

Ende sullen de Geadmitteerde Lootsluyden haer Lootsmans teec-ken niet vermoghen te versetten / veralieneren of verdrincken / op Pœne als in het derde Articul van de gemelde Ordonnantie is gesta-tueert.

XXX.

Indien yemand niet geadmitteert zijnde tot het Officie van 't lootsmanschap / hem onderwonde eenige Schepen uyt of in te lootsen / sal verbeuren 24 guldens / t'appliceren als Art. 4.

XXXI.

Zal ook niemant eenige van de geadmitteerde lootsluyden opentlijk op de straten of stranden / of in de Huysen of Herbergen wegen haer Officie mogen naroepen / bespotten / injurieren / dreygen / of eenigh letsel aendoen met woorden of wercken / op Pene van ses guldens voor de eerste reyse / voor de tweede reyse van twaelf guldens en arbitrale correctie / en voor de derde reyse achtien guldens / en daer en boven voor twee Jaren by den Gerechte uyt de landen / Eylanden of Plaetsen van hare Residentie ge-bannen te werden / sonder binnen den voorsz. tijdt daer weder te mogen in komen / op lijf-straffe.

 Of

XXXII.

Of het gebeurde dat eenige schepen door contrarie wint of anders / de Zeegaten in quamen / en weder uyt wilden / sullen de selve betalen voor lootsmans gelt van de gulde 15 stuyv. maer die over het vlaeck gebracht willen zijn/sullen het volle gelt moeten betalen; en zo wanneer den lootsman/ met advijs en toestemminge van den Schipper en Stuyrman/ als mede door hoogdringende noot van weder en wint / het schip in salvo gebracht sal hebben in t Amelander-diep/ sal de lootsman gehouden zijn aldaer te blijven leggen tot des schippers believen/en dat het weder en wint is/daer den lootsman voor sijn leggelt genieten sal de somme van acht gl. eens / en kost en dranck binnen scheeps boort / omme alsdan voorts de reyse met het schip te vervorderen.

XXXIII.

Wert verder wel expresselijck alle Lootsluyden verboden tegens dese Onse Ordonnantie eenig complot of gemeenschap te maken / om in een beurse te varen/maer zullen wel in een Galliot of schuyt haer mogen begeven/op de boete van 25 guld. voor d'eerste reyse/ de tweede reys 50/ de derde reys 100 guld. en daer en boven arbitralijck naer de gelegentheydt van de sake gestraft te werden/maer de schuyten gelijckelijck afvarende/ of te samen in zee zijnde/ sullen vermogen zo t'samentlijck te accorderen/ datse haer tot dienste van de kleyne schepen zo wel als de groote schepen eenpaerlijck zullen laten gebruycken / op dat die alle met de Lootsluyden geholpen mogen werden/streckende alleen tot dien eynde/dat zy malkanderen dan niet in pericul met prang van zeyl brengen/ en aen lant komende/zullen zy alsdan dat lootsgelt t'samen gelijckelijck als uyt een beurse te deelen hebben.

XXXIV.

De Schepen van oosten/Noorwegen en daer ontrent komende/en een Lootsman met consent van de Gecommitteerde voor stierman en lootsman gehuurt hebbende/zullen evenwel gehouden wesen voor de zee-gaten een Lootsman over te nemen / en den selven het loon te betalen volgens dese Ordonnantie/ zullende dit lootsmans-gelt/ half ende half genoten werden / midts dat den Lootsman die met een Galliot aen Boort gekomen is/ in de Sloot vry sal zijn.

XXXV.

En sal yeder Lootsboot moeten voeren een wit vlaggetje op de Mast/ daar de nombre groot en klaer in gesien kan werden / van 1/2/3/4/5/ tot het getal van de Lootsmanschuyten toe / of de nombre in 't groot zeyl met bruyn Teer gestelt hebbende / yeder letter 2 voeten groot boven in 't zeyl / na de Mast toe / en wat lootsboot de kleyne Schepen voor by

vaert/

vaert / en na de groote schepen zeylt / sal by den schipper aengeklaeght werden / en sal dan yeder lootsman hooft voor hooft voor sijn boeten 25 guld. verbeuren / als oock die zonder Vlagge teken op de Mast / of nomber in 't Zeyl met een groot en klaer nomber als voorsz. vaert / gelijke 25 guld. hooft voor hooft / t'appliceeren als Art. 4. / zal verbeuren en in 6 weken niet vermogen te lootsen / en oock andere die het sien / en den Officier niet aenbrengen binnen 8 dagen / sullen in gelijcke boete vervallen.

XXXVI.

En sal yeder lootsman by het Schip om uyt te lootsen moeten en gehouden zijn te blijven / sonder een ander te mogen aennemen voor en aleer het eerste zal wesen uytgebracht / op een boete van 25 guldens / en suspensie voor den tijd van 12 weken.

XXXVII.

Dat de Lootsluyden eenige schepen sullende uyt of in brengen / de schipper niet lastigh sullen zijn / om meer als een loodtsman op te dringen en over te setten / nochte met het voorzeylen van Galjoots of schuyten eenige extraordinaris kosten inbrengen tot laste van den schipper / op een boete van 25 guld. / ten zy den schipper expresselijck het selve komt te begeeren / en sal van die begeerte van den schipper moeten blijcken / sonder welcke by den schipper niet anders sal werden betaelt als enckel Lootsmans gelt.

XXXVIII.

Geen Lootsluyden sullen oock vermogen hare Ordonnantien over te geven / onder eenig pretext / dan alleen om ten Oorlog ofte ter Koopvaerdye te varen; ende soo wie de selve om eenige andere redenen komt over te geven / sal hem / soo wanneer hy die daer naer wederom begeert / werden geweygert / ende so wanneer de Schepen by Visschers sullen wesen ingebragt / sal het selve niet op eenig beding / in Zee gemaekt / werden betaelt / maer sal by den Commissaris ofte sijne Gesubstitueerdens / of door Goeden Mannen / by de selve daer toe gestelt / werden afgedaen / na gelegentheyt van saecken.

XXXIX.

Is verders gestatueert dat alle jaren omtrent Allerheyligen een van de Overluyden sal afgaen / en een ander aengestelt by den Officier der Plaetse uyt den naem van de Heeren Commissarissen / uyt een Nominatie van twee Persoonen / by de blijvende en afgaende Overman op te stellen uyt de Lootsen / die alsdan 2 Jaren in bedieninge sal moeten blijven / doch by versterf in manieren als voren / dessels Overledens plaetse gesuppleert.

Dat

XL.

Dat geen Lootsen / op Pœne van 25 guldens sich sullen vervorderen eenige Schepen die alleen inballen sonder op te gaen / weder uyt te brengen / 't zy haer by quitantie blijcke het vier en Paelgelt aen die daer toe gelast zy voldaen te hebben / zijnde de schippers gehouden 't selve aen lant te gaen voldoen / en de lootsen daer van kennisse te geven aen haer Overluyden / om wegens sodanige schepen een nette notitie te houden; welcke notitie jaerlijks op zullen zeynden een aen de Commissarissen tot Amsterdam / en een aen den Commissaris tot Enckhuysen residerende.

XLI.

En ten eynde de voorsz. Ordonnantie te beter onderhouden en naergekomen mag werden / zullen de voorsz. Commissarissen / of het meerendeel van de selve / ten minsten een reyse des jaers / haer verboegen op Vlielant en ter Schelling / om haer te informeren / of de jegenwoordige Ordonnantie ook wert achtervolgt / het getal van de lootsluyden (is 't noodigh) te vermeerderen / en voorts op alles anders het stuck van de Pilotage aengaende / behoorlijke ordre te stellen / mitsgaders het salaris hier voren gespecificeert / te vermeerderen / na zyluyden uyt de gelegentheyt van de sake / tijden en Schepen zullen bevinden te behooren: En wert midts dien allen en een yegelijcken dezen komende te raeken of aen te gaen / bevolen hem na den inhouden van de voorsz. Poincten en Articulen te reguleren. Tot welken eynde zo zullen de Overluyden van de voorsz. Lootsluyden selver gehouden zijn zo wanneer deselve Heeren Commissarissen op elcke respective stromen of plaetsen sullen aenkomen / haer in alles te adsisteren en de behulpsame hant in het aen en af komen te bieden / zo des behoort / op Pene van arbitrale correctie. Gedaen in den Hage onder Onsen Zegele den 15 September 1685. Onderstont / ter Ordonnantie van de Staten / geteeckent

SIMON van BEAUMONT.

VOlgens Resolutie van haer Ed. Gr. Mog. de Heeren Staten van Hollandt van den 13 April 1683 is die vander Schelling toegestaen om van alle Schepen en Smacken die zy komen in te Lootsen, te ontfangen ses stuyvers voor de oude en onbequame Lootsluyden.

Was geteeckent *Simon van Beaumont.*

Quitantie, dienende zo ten behoeve van de Schippers als Lootsluyden.

ICk Ondergeschreven Lootsman, wonende bekenne ontfangen te hebben uyt handen van de Schipper wonende tot de somme van gulden, over Pilotage-gelt, van 't Schip diep gaende voeten. Actum.